

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

« Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός καὶ ἀπολύτρωσις » (Α΄ Κο 1,30)

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ὈΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε΄
ΕΤΟΣ ΟΒ΄
ΑΥΓ.-ΣΕΠΤ. 2017
Αρ. Φύλ. 860-1

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Μηνιαίο Όργανο
 Όμωνύμου Όρθοδόξου Αδελφότητας
 ΚΩΔΙΚΟΣ: 2534
Τεύχ. 860-1, ΑΥΓ.-ΣΕΠΤ. 2017

Ίδιοκτησία - Έκδοση
 Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
 Πέλοπος 7, 546 33 Θεσ/νίκη
 Τηλ. - fax: 2310 270630, 274518
 www.apolytroxis.gr
 e-mail: apolytroxis@otenet.gr

Έκδοτης - Δ/ντής Συντάξεως:
 Σάββας Ν. Ξανθόπουλος
 Πέλοπος 9, 546 33 Θεσ/νίκη

Δημιουργικό, προεκτύπωση,
 καλλιτεχνική επίμελεια:
 «Χριστιανική Έλπίς»
 Όρθόδοξη Αδελφότητα,
 Φίλυρο Θεσ/νίκης
 Τηλ.: 2310 677421

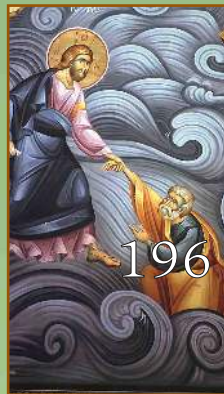
Έκτύπωση-Βιβλιοδεσία:
 «Μέλισσα», Άσπροβάλτα
 Τηλ.: 23970 23313

Έτήσια συνδρομή:
 Έσωτερικού: 10€ Έξωτερικού: 35€
 Κύπρου: 25€ ΗΠΑ: 45\$
 Καναδά: 50\$ Αύστραλίας: 55\$

Άρ. λογ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ:
 6074010115324
 Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
 Γιά τούς συνδρομητές
 τού έξωτερικού
 IBAN: GR 94 0171 0740 0060
 7401 0115 324

Περιεχόμενα

Φροντίδα ιερή.....	195
«Ζή Κύριος!».....	196
Μάνα μου, Παρθένε!... (ποίημα).....	198
Ή Παναγία.....	198
Ψαλμός 131ος: Οί δύο όρκοι (Γ').....	200
Θυμίαμα εύγνωμοσύνης γιά τούς έθνικούς εύεργέτες.....	202
“Check in” καί... είμαι καί έγώ έδώ!!!.....	204
«Σταυρός, πιστών διάσωσμα».....	206
Άπό τόν άμβωνα τής Κυριακής.....	208
Τό κυνήγι τού «σωματιδίου τού... Θεού».....	210
«Δοτός τώ Κυρίω» (διήγημα).....	212
«Καινούρια» Ίστορία.....	214
Συζητώντας τά γεγονότα.....	216
Κατασκήνωση 2017.....	218
Καστανούσα.....	219
Άνω Πορόια.....	224
Κατασκήνωση, σ' εύχαριστώ!.....	230

Φροντίδα ιερή

Τό τεύχος αυτό, πού κλείνει τό παλιό κι άνοίγει τό νέο έκκλησιαστικό έτος, άντλει τό μήνυμά του άπό μία εύγενέστατη και συμπαθέστατη φυσιογνωμία τής Παλαιάς Διαθήκης. Είται ό σοφός και δραστήριος κριτής και προφήτης Σαμουήλ, τόν όποιο τιμά ή Έκκλησία μας στίς 20 Αύγουστου.

Βαθιά και μεγάλα μαθήματα κληροδοτεί ή προσωπικότητα και ή ζωή του Σαμουήλ, πού καταγράφεται στά πρώτα κεφάλαια του Α΄ Βασιλειών. Εύεργετικά και άξιοθαύμαστα τά έργα του. Πού νά πρωτοσταθεϊ κανείς; Πόσες φορές ή δυνατή προσευχή του έγινε άσπίδα για τόν λαό του Θεού σε μάχες και αίχμαλωσίες, σε ποικίλες δύσκολες περιστάσεις! Άλλά και πόσο σωτήρια υπήρξε ή επέμβασή του, όταν άλλότρια ήθη και έθιμα άπειλούσαν νά δελεάσουν τούς άστήρικτους Ίσραηλίτες και νά τούς παρασύρουν στην ειδωλολατρία! Δέν άποτελοϋν άπειλή μόνον οι έπιβουλές των ξένων έθνών. Άπειλή θανάσιμη είται και ή άλλοίωση του φρονήματος, όπως δέν άπειλεί τή ζωή μας μόνον ό έγκληματίας πού όρμα με τό μαχαίρι στό χέρι αλλά και τά άδιόρατα μικρόβια πού ύπουλα εισβάλλουν στον οργανισμό μας.

Μά και σε έναν άλλο τομέα έφιστά τήν προσοχή μας ό Σαμουήλ. Είται τό πολυτιμότερο κομμάτι τής κοινωνίας, τά παιδιά μας. Παιδί θαύματος υπήρξε ό ίδιος. Η μητέρα του Άννα και ό πατέρας του Έλκανά τόν απέκτησαν μετά άπό θερμή και έπίμονη προσευχή. Κι αυτό τό θεοδώρητο παιδί τό άφιέρωσαν οι εύσεβεις γονείς στον Θεό. «Κιχρώ (=δανείζω) αυτόν τω Κυρίω», είπε ή Άννα, έπιτελώντας έτσι μία συγκλονιστική ιερουργία πού προτυπώνει κατά κάποιο τρόπο τή θεία Εύχαριστία, όπου προσφέρουμε στον παντοδύναμο Κύριο «τά σα έκ των σών».

Δωρο του Θεού είται τά παιδιά μας. Είται άναγκαίο νά τό θυμόμαστε πάντα αυτό, ιδιαίτερα τώρα, με τήν αρχή τής σχολικής χρονιάς. Με τόση περίσκεψη νοιαζόμαστε νά διαλέξουμε σχολεία και φροντιστήρια και δραστηριότητες, πού θά πλουτίσουν τά παιδιά μας με γνώσεις και έφόδια για τή ζωή! Πόσο όμως μας άπασχολεί νά τά οδηγήσουμε στον δρόμο του Θεού, πού θά τούς εξασφαλίσει τήν αιώνια χαρά και εύτυχία; Σε κάθε ένορία λειτουργοϋν Κατηχητικά Σχολεία, όπου διδάσκεται ό λόγος του Θεού και προσφέρεται ή χαρά μιας άγνης, χριστιανικής συντροφιάς. Άς φροντίσουμε νά συνδέσουμε τά παιδιά μας άπό μικρά με τέτοιες πνευματικές όάσεις, για νά αποκτήσουν έφόδια πού αξίζουν για μία αιώνια ζωή.

«Ζῆ Κύριος»!

Ὁ Θεός
δέν εἶναι ἀπών
ἀπό τήν ζωή
τῶν ἀνθρώπων
οὔτε πέθανε,
ὅπως διακήρυξαν
κάποιοι.
Εἶναι παρών
καί ζωντανός
στούς αἰῶνες.

Σήμερα τό κακό στίς ποικίλες ἐκφάνσεις του θριαμβεύει. Χιλιάδες ἄνθρωποι πέφτουν κάθε λεπτό θύματα ἐγκληματικῶν ἐνεργειῶν. Οἱ ἔμποροι τῶν ὄπλων καί τῆς λευκῆς σάρκας ὀλοένα πολλαπλασιάζονται. Οἱ πόλεμοι διεκδικοῦν συνεχῶς τήν πρώτη θέση στά καθημερινά δελτία εἰδήσεων. Τά ναρκωτικά, αὐτή ἡ φοβερή μάστιγα πού συμπαραλιάζει ἰδίως τόν ἀνθό τοῦ κόσμου, τήν νεολαία, διακινουῦνται ἀκόμη καί στά Δημοτικά. Ὁ πλοῦτος εἶναι συγκεντρωμένος στίς ἀποθήκες μιᾶς μειοψηφίας, πού ἀδιαφορεῖ ἀνάληγτα γιά τίς κραυγές τῶν πολλῶν φτωχῶν καί δυστυχούτων. Οἱ πολιτικοί, οἱ ὁποῖοι διαχειρίζονται τίς τύχες τῶν λαῶν, φροντίζουν κυρίως γιά τήν τσέπη τους πίσω ἀπό ἕνα μανδύα δημοκρατίας πού δέν κρύβει πλέον τίποτε. Ὀργιάζει ἡ ἀδικία! Καί τό ἐρώτημα ἀνεβαίνει σχεδόν ἀυθόρμητα στά χεῖλη: Ποῦ εἶναι ὁ Θεός τῆς ἀγάπης καί τῆς δικαιοσύνης; Γιατί δέν ἐπεμβαίνει; Γιατί δέν ἀνατρέπει αὐτό τό παγκόσμιο καθεστῶς τῆς φαυλότητος καί τῆς ἀθλιότητος;

Οἱ ἐκπρόσωποι τῆς νεωτερικότητος, δηλαδή οἱ κληρονόμοι τοῦ Διαφωτισμοῦ πού ἀποτελεῖ σήμερα τήν κυρίαρχη σχολή σκέψης, δίνουν στό ἐρώτημα αὐτό μιάν ἀφελῆ ἀπάντηση: Ὁ Θεός δέν ἐπεμβαίνει διότι ἀπλουστάτα δέν ὑπάρχει. Ὁ Θεός εἶναι ἕνα κατασκευάσμα, μιᾶ ψυχολογική προβολή γιά νά παρηγορεῖται ὁ ἀδύναμος μπροστά στόν δυνατό. Καί λέω ὅτι ἡ ἀπάντηση αὐτή εἶναι ἀφελῆς, διότι θέλει σάν τήν στρουθοκάμηλο νά ἀγνοεῖ τά προφανῆ: Δές τήν ἀρμονία καί τήν τελειότητα τοῦ σύμπαντος καί δέν μπορεῖ παρά νά μείνεις ἔκθαμβος. Μελέτησε μέ προσοχή καί τό παραμικρό – γιά παράδειγμα ἕνα φυλλαράκι δέντρου- καί θά ἐκπλαγεῖς ἀπό τό ἔξοχο τῆς δομῆς καί τῆς λειτουργίας του. Καί τί νά πῆ κανεῖς γιά τόν ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος ὑπερβαίνει τήν ὕλη καί οἰκειώνεται τό πνεῦμα! Ὅλα εἶναι τεχνουργημένα μέ τρόπο ἀσύλληπτα σοφό, πρᾶγμα πού μαρτυρεῖ τήν ἀναμφισβήτητη ὑπαρξη ἑνός πάνσοφου δημιουργοῦ. Δέν μπορεῖ ὅλα αὐτά νά ἔγιναν τυχαῖα. Σκέψου καί τό ἐξῆς: Ποιός σώφρων ἄνθρωπος θά ὑποστήριζε ποτέ ὅτι ἕνα κτήριο ἀπό λάσπη καί πέτρες δέν ἔχει οἰκοδόμο ἀλλά κατασκευάστηκε τυχαῖα; Ἄν κάτι τέτοιο εἶναι ἀδύνατο, δέν εἶναι ἀδύνατο ὅλα αὐτά τά καταπληκτικά γύρω μας νά προῆλθαν ἀπό καθαρή τύχη; Ἡ φύση λοιπόν μᾶς διδάσκει ξεκάθαρα ὅτι «ζῆ Κύριος», ὑπάρχει Θεός. Μόνο αὐτή ἡ ἀλήθεια ἱκανοποιεῖ τή λογική μας.

Τὴν δυσκολία αὐτή, ὅτι δηλαδή ἡ ὑπαρξη τοῦ Θεοῦ εἶναι λογικά ἀναντίρρητη, προσπάθησαν νὰ ξεπεράσουν κάποιοι διαφωτιστές, παλαιοὶ καὶ νεώτεροι, μὲ τὸν ἐξῆς ἰσχυρισμό: Ναί, μπορεῖ ὄντως νὰ ὑπάρχει κάποιος Θεός δημιουργός, ἕνα «ὑπέρτατο ὄν», ἀλλ' αὐτὸς ἀφοῦ δημιούργησε τὸν κόσμον ἔπαψε νὰ ἐνδιαφέρεται γι' αὐτόν. Ἡ ἄποψη αὐτή θεωρήθηκε ἀπὸ πολλοὺς ὅτι λύνει τὸ πρόβλημα. Ὡστόσο εἶναι ἐμφανές ὅτι ἔχει ἕνα πολὺ σημαντικὸ μειονέκτημα: Ἄγνοεῖ ἢ θέλει νὰ ἀγνοεῖ τὴν ἱστορία. Ὁ Θεός ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸν κόσμον. Ἀκόμη περισσότερο: Ὁ Θεός ἀγαπᾷ τὸν κόσμον. Πόσο; Τόσο ὥστε γιὰ τὴν σωτηρία του νὰ θυσιάζει τὸν ἕνα τῆς Τριᾶδος, τὸν Υἱό του. Πρόκειται γιὰ τὴν συγκλονιστικὴ ὑπόθεση τοῦ εὐαγγελίου, ἡ ὁποία δὲν ἐκτυλίχθηκε στὴν σφαῖρα τοῦ ἀπροσίτου, ἀλλὰ στὴν κονίστρα τῆς ἱστορίας. Τὸ ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι τρεῖς ἡμέρες μετὰ τὸν θάνατό του «ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου» ἀναστήθηκε ἀπὸ τοὺς νεκρούς. Αὐτὴ τὴν ἀλήθεια τὴν καταθέτουν πολλοὶ καὶ ἀδιάψευστοὶ μάρτυρες. Τὴν καταθέτουν ἑκατοντάδες μαθητῶν Του, ἐκ τῶν ὁποίων πολλοὶ ὑπέγραψαν αὐτὴ τὴν κατάθεσή τους μὲ τὸ αἷμα τους. Ποιὸς θυσιάζει τὸν ἑαυτό του γιὰ ἕνα τέτοιο ψέμα; Τὴν καταθέτουν ἐπίσης καὶ ὀρκισμένοι ἐχθροὶ Του, ὅπως ὁ Παῦλος, ὁ ὁποῖος ἀπὸ δεινὸς διώκτης τοῦ Χριστοῦ μεταβλήθηκε σὲ διαπρύσιο κήρυκὰ Του καὶ σφαγιαστικὴ γι' αὐτόν. Τὴν καταθέτει ἀκόμη ἡ Ἐκκλησία μὲ τὰ ἑκατομμύρια τῶν μαρτύρων της. Ἄν ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἕνα ψέμα, τότε πῶς ἡ Ἐκκλησία, πού εἶναι θεμελιωμένη σ' αὐτὴν, ἐπιβίωσε καὶ ἐπιβιώνει ἐν μέσῳ τῶν διωγμῶν; Δὲν ὑπάρχει ἄλλο τέτοιο προηγούμενο. Ὁ ἀπροκατάληπτος ἱστορι-

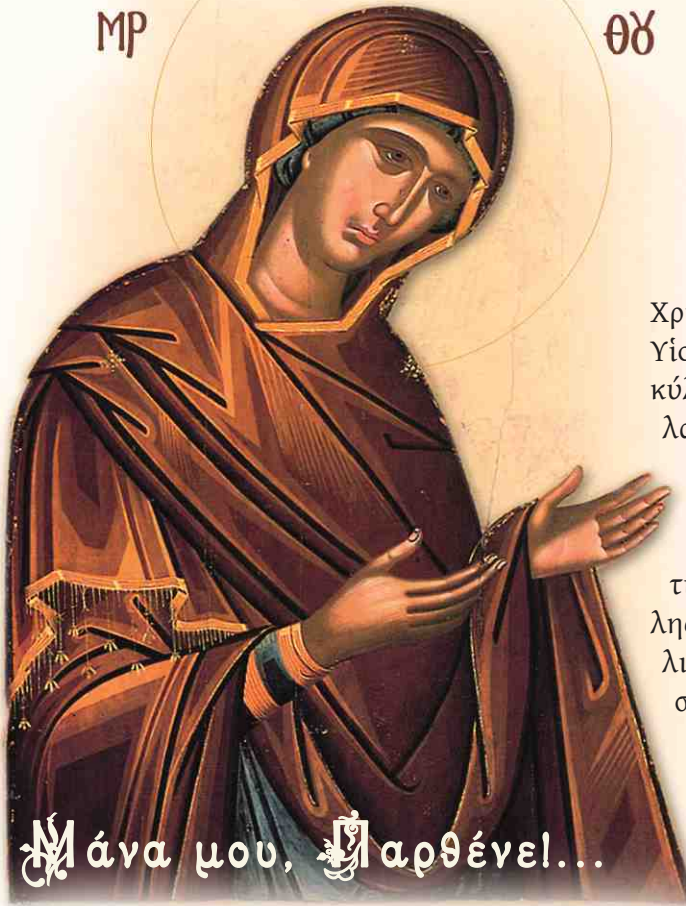
κός, ἀκόμη καὶ ὁ ἄπιστος, ὁμολογεῖ ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ ἐρμηνεύσει τὰ γεγονότα αὐτὰ μὲ τίς κοινές μεθόδους. Μὲ ἄλλα λόγια καὶ ἡ ἱστορία μαρτυρεῖ ὅτι «ζῆ Κύριος», ὅτι ὑπάρχει Θεός καὶ ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός.

Πῶς λοιπὸν -γιὰ νὰ ἐπανέλθουμε στὸ ἀρχικὸ ἐρώτημα- νὰ ἐξηγήσουμε τὴν κυριαρχία τοῦ κακοῦ στὸν κόσμον μας καὶ τὴν ἀπουσία τοῦ Θεοῦ; Νομίζω ὅτι μετὰ ἀπ' ὅσα ἀναφέραμε, ἡ ἀπάντηση εἶναι ἀπλή: Ὁ Θεός δὲν εἶναι ἀπὸ τὴν ζωὴ ἢ τῶν ἀνθρώπων οὔτε πέθανε, ὅπως διακήρυξαν κάποιοι. Εἶναι παρὼν καὶ ζωντανὸς στοὺς αἰῶνες. Εἶναι Αὐτὸς πού ἐμπνέει «ὅ,τι εἶναι ἀληθινὸ, σεμνὸ, δίκαιο, ἀγνό, ἀξιαγάπητο, καλόφημο, ὅ,τι ἔχει σχέση μὲ τὴν ἀρετὴ καὶ εἶναι ἄξιο ἐπαίνου» (Φι 4,8), εἶναι «ἡ ὁμορφιά πού θὰ σώσει τὸν κόσμον», ὅπως ἔγραψε ὁ Ντοστογιέφσκι. Ἄν δὲν ἐπεμβαίνει δυναμικά γιὰ νὰ θεραπεύσει τὸ κακὸ, τὸ κάνει διότι σέβεται τὴν ἐλευθερία τοῦ πλάσματός του. Μία ἐλευθερία τόσο σημαντικὴ, ὥστε γιὰ νὰ τὴν διατηρήσει ἀκέραιη καὶ ἀπρόσβλητη δὲν ἀπέτρεψε οὔτε τὴν δολοφονία τοῦ Υἱοῦ Του. Ὡστόσο τὸ κακὸ δὲν θὰ θριαμβεύει γιὰ πάντα. Ὁ Κύριος θὰ τερματίσει τὴν κυριαρχία του. Τὸ ὑποσχέθηκε καὶ θὰ τὸ κάνει. Τώρα μπορεῖ μαζί μὲ τὸν καλὸ σπόρο νὰ ἀναπτύσσονται καὶ ζιζάνια. Τότε ὅμως, κατὰ τὴν Δευτέρα Του Παρουσία, θὰ συνάξει ὁ Θεός τοὺς δικούς Του στὴν βασιλεία Του καὶ τοὺς υἱοὺς τοῦ πονηροῦ θὰ τοὺς παραδώσει στὴν κόλαση (βλ. Μθ 13,24-30· 37-43). Τότε ὅλοι αὐτοὶ οἱ ὑπηρέτες τοῦ κακοῦ θὰ μάθουν μιά γιὰ πάντα πόσο φοβερὸ εἶναι «τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος» (Ἐβ 10,31). Λοιπόν, «ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω» (Μθ 13, 43).

Εὐ. Ἀλ. Δάκας

ΜΡ

ΘΣ

Η ΠΑΝΑΓΙΑ

Ἡ Μαρία, ἡ μητέρα τοῦ Χριστοῦ, ἔζησε στή σκιά τοῦ Υἱοῦ της καί Θεοῦ. Ὁ βίος της κύλησε στή σιωπή. Ὁ πιστός λαός ὅμως τήν τίμησε διαχρονικά ὡς μεσίτρια πρὸς τόν Υἱό της. Τή θεωροῦσε ἐπί χιλιετία ὡς προστάτιδα τῆς Κωνσταντινούπολης. Ὅταν οἱ Ἄβαροι τήν πολióρκησαν κατά τό πρῶτο μισό του 7ου αἰώνα, στή σκέπη της ὁ λαός τῆς Βασιλεύουσας ἀπέδωσε τή σωτηρία του καί συνέθεσε τόν θαυμασιο ὄχι μόνο ἀπό θεολογικῆς ἀλλά καί

ἀπό φιλολογικῆς ἄποψης Ἀκάθιστο Ὑμνο. Αἰῶνες ἀργότερα αὐτοκράτορας-ποιητής, ὁ Θεόδωρος Β΄ Λάσκαρις (13ος αἰώνας), συνέθεσε τόν μεγάλο Παρακλητικό Κανόνα πρὸς τή Θεοτόκο, ὁ ὁποῖος ψάλλεται στούς ναούς ἐναλλάξ μέ τόν μικρό, κατά τό πρῶτο μισό τοῦ Αὐγούστου.

Σήμερα ἀπαξιῶμε νά διδάξουμε στά σχολεῖα μας ἐλάχιστους ἀπό τούς ὑπέροχους ὕμνους πρὸς τήν Παναγία. Τό «πνεῦμα τοῦ Διαφωτισμοῦ» σάν λίβας μάρανε τή φλόγα τῆς πίστεως, χάρη στήν ὁποία οἱ πρόγονοί μας κατάφεραν νά ξεπεράσουν μύριες ὄσες ἱστο-

Μάνα μου, Παρθένοι...

Σκέφτομαι πολλές φορές
πὼς ἔχω τόσα νά Σοῦ πῶ.
Νά Σοῦ φανερώσω τίς πηλῆγές μου
σάν τότε, πού μικρό παιδί
γέμιζα γδαρσίματα στό γήπεδο
κι ἡ μάνα τά φιλοῦσε «νά γιάνουν».
Τώρα βέβαια μεγάλωσα,
ἔγινα ἄντρας πιά.
Κι ὅμως, Μάνα μου, ματώνω ἀκόμη
σ' ἄλλο γήπεδο καί σ' ἄλλο σκάμμα
–πού τό λένε συνείδηση καί καρδιά–,
ὅμως ματώνω καί πονῶω πολύ!...
Ἔλα νά μοῦ δώσεις τό φιλί Σου νά γιάνω.
Σέ χρειάζομαι.
Ἄλλον δέν ἔχω ἔξω ἀπό Σένα,
Μάνα τοῦ Χριστοῦ μου
καί δική μου!...

Ἰωάννης

ρικές αντιξοότητες. Τό καθεστώς τῆς νόμῳ κρατοῦσης Πολιτείας ἀνέχεται βέβαια ἀκόμη σέ κάποιο βαθμό τῆ σύμπλευσῆ του μέ τήν Ἐκκλησία. Χάρη σ' αὐτήν τήν ἀνοχή ἐπωφελούμαστε ἀπό τίς ἀναγνωρισμένες ἀργίες λόγω θρησκευτικῶν ἑορτῶν, ὥστε νά δραπετεύουμε ἀπό τά πνιγηρά ἀστικά κέντρα. Κατά κανόνα ὅμως δέν συμμετέχουμε πλέον στίς ἱερές ἀκολουθίες, ἀλλά στό πανηγύρι τοῦ ἀνταμώματος, τό ὁποῖο ἀποκόπηκε ἀπό τόν ναό καί ἔπαψε νά σχετίζεται μέ τή θρησκευτική γιορτή. Ὁ καταπονημένος ἄνθρωπος τῆς πόλης, ἄν καί ἔχει καί πολλές ἄλλες εὐκαιρίες νά πανηγυρίσει στίς γιορτές πού καθιέρωσε ὡς ὑποκατάστατα τῶν θρησκευτικῶν, τηρεῖ τήν παράδοση τῆς θρησκευτικῆς γιορτῆς κατά τό τμήμα τοῦ πανηγυριοῦ καί μόνο, ἔχοντας ὅμως χάσει τό νόημά του. Καί ἦταν τό νόημα πού κρατοῦσε ψηλά τό φρόνημα τῶν σκλάβων προγόνων μας κατά τήν Τουρκοκρατία. Σήμερα διασκεδάζει, ἐνῶ δέν τοῦ λείπει καί τόσο ἡ διασκέδαση. Τρῶει χωρίς νά τοῦ λείπει τό καλό φαγητό λόγω νηστείας ἢ ἀνέχειας στό διάστημα πού προηγήθηκε τῆς γιορτῆς. Τό μόνο καλό πού ἀπομένει ἀπό τό πνεῦμα τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ παρελθόντος εἶναι ἡ κοινωνία τῶν προσώπων, στό μέτρο πού αὐτή εἶναι ἀκόμη ἐφικτή, καθῶς τό «πνεῦμα» τοῦ ἀτομισμοῦ ἀφάνισε τό κοινοτικό πνεῦμα τῶν προγόνων μας.

Οἱ μεταβολές αὐτές ἐρμηνεύονται ἀπό πολλούς ὡς ἀπόρροια τῶν γενικότερων κοινωνικῶν μεταβολῶν. Ἡ ἀλματώδης ἀνάπτυξη τῆς ἐπιστήμης καί ἡ ἄνοδος τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου συνέβαλαν στό νά καταστεῖ καί ὁ Νεοέλληνας

«ὀρθολογιστής», ὅπως καί πολλοί λαοί πρὶν ἀπ' αὐτόν. Ἡ θρησκευτική πίστη φαντάζει πλέον ἰδιωτική ὑπόθεση καί πολλοί φαίνεται νά ἔχουν τήν αἴσθησι ὅτι δέν εἶναι ἀναγκαῖα ὑπό τίς κρατούσες κοινωνικές συνθήκες. Πῶς εἶναι δυνατόν λαός πού σκέπτεται κατ' αὐτόν τόν τρόπο νά διατηρήσει τή διάθεση νά τιμᾷ τήν Παναγία; Τό Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ φαντάζει μωρία στόν νοῦ τῶν «ὀρθολογιστῶν», ὅπως καί στήν ἐποχή τῶν Ἀποστόλων. Ἡ ἄσπορη σύλληψη τοῦ Χριστοῦ, πού ἀποτελεῖ τό κεφάλαιο τῶν δογμάτων τῆς πίστεως, γίνεται ἀντικείμενο χλεύης. Καί στή γενική κατάπτωση ἐκεῖνο πού δέν παύουμε εἶναι νά βλασφημοῦμε τό ὄνομα τῆς Θεοτόκου!

Πῶς νά ἀπλώσει ἡ Παναγία τή σκέπη της ἐπάνω ἀπό μιά τέτοια κοινωνία; Ἐχει ὅλη τή διάθεση νά συνδράμει, ἀρκεῖ ἐμεῖς νά συνειδητοποιήσουμε τήν ἐσφαλμένη πορεία μας καί νά δεχθοῦμε ὅτι εἴμαστε «πολλοῖς συνεχόμενοι πειρασμοῖς». Ἄν προστρέξουμε μέ θέρμη στή μεσιτεία της, ὅπως οἱ ἀπλοῖ καί πλήρεις σοφίας πρόγονοί μας, αὐτή δέν θά μείνει ἀδιάφορη. Καί ἡ Ἐκκλησία βεβαιώνει ὅτι «πολλά ἰσχύει δέσεις μητρὸς πρὸς εὐμένειαν δεσπότου».

Ἄπ. Παπαδημητρίου

ΕΞΩΦΥΛΛΟ

Παράσταση τοῦ δράματος τοῦ Ἰεζεκιήλ, μέ τόν Χριστό ἀναλαμβανόμενο μέσα σέ οὐράνια δόξα. Λεπτομέρεια. Ὅσιος Δαυΐδ, Θεσσαλονίκη.

Ψαλμός 131ος: Οί δύο ὄρκοι (Γ')

Κείμενο

11. Ὡμοσε Κύριος τῷ Δαυΐδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσῃ αὐτήν· ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου·
12. ἐὰν φυλάζωνται οἱ υἱοὶ σου τὴν διαθήκην μου καὶ τὰ μαρτύριά μου ταῦτα, ἃ διδάξω αὐτούς, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἕως τοῦ αἰῶνος καθιοῦνται ἐπὶ τοῦ θρόνου σου.
13. ὅτι ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, ἡρετίσατο αὐτήν εἰς κατοικίαν ἑαυτοῦ·
14. αὕτη ἡ κατάπαυσίς μου εἰς αἰῶνα αἰῶνος, ὧδε κατοικήσω, ὅτι ἡρετισάμην αὐτήν·
15. τὴν θήραν αὐτῆς εὐλογῶν εὐλογήσω, τοὺς πτωχοὺς αὐτῆς χορτάσω ἄρτων,
16. τοὺς ἱερεῖς αὐτῆς ἐνδύσω σωτηρίαν, καὶ οἱ ὅσοι αὐτῆς ἀγαλλιάσει ἀγαλλιάσονται.
17. Ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρασ τῷ Δαυΐδ, ἡτοίμασα λύχνον τῷ χριστῷ μου·
18. τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐνδύσω αἰσχύνην, ἐπὶ δὲ αὐτὸν ἐξανθήσει τὸ ἀγίασμά μου.

Μετάφραση

11. Ὁρκίστηκε ὁ Κύριος στὸν Δαβίδ ἀλήθεια καὶ δέν θά τὴν ἀθετήσῃ: Ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους σου θά ἐγκαταστήσω στὸν θρόνο σου.
12. Ἄν φυλάξουν οἱ ἀπόγονοί σου τὴν διαθήκη μου καὶ τίς ἐντολές μου, αὐτές πού θά τοὺς διδάξω, καὶ οἱ ἀπόγονοί τους αἰώνια θά κάθονται στὸν θρόνο σου.
13. Διότι ὁ Κύριος ἐπέλεξε τὴν Σιών, τὴν διάλεξε γιὰ κατοικία του.
14. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀνάπαυσή μου αἰώνια, ἐδῶ θά κατοικῶ, διότι αὐτὴ διάλεξα.
15. Τὸ κυνήγι της θά εὐλογῶ πλοῦσια, τοὺς φτωχοὺς της θά χορτάσω μέ ἄρτους.
16. Τοὺς ἱερεῖς της θά περιβάλω μέ σωτηρία, καὶ οἱ εὐσεβεῖς της θά ἀπολαμβάνουν μεγάλη ἀγαλλίαση.
17. Ἐκεῖ θά ἀναδειξῶ δύναμη γιὰ τὸν Δαβίδ, ἐτοίμασα λυχνάρι γιὰ τὸν ἐκλεκτό μου.
18. Τοὺς ἐχθροὺς του θά τοὺς περιβάλω μέ αἰσχύνη, ἐνῶ σ' αὐτόν θά ἀνθίσει ἡ ἀγιότητά μου.

Ἀδιάψευστος εἶναι κάθε θεϊκός λόγος. Μά ὅταν ὁ Θεός ἐμφανίζεται νά ὀρκίζεται, κατά τρόπο βέβαια ἀνθρωπομορφικό, θέλει νά τονίσει τήν ἀμετάκλητη ἀπόφασή του. Στό τάμα πού ἔκανε ὁ Δαβίδ, στόν ἱερό του ὄρκο (στ. 2), ἀπαντᾷ κι Ἐκεῖνος μέ ὄρκο, ὁ ὁποῖος καταγράφεται στό δεύτερο μέρος τοῦ Ψαλμοῦ (στ. 11-18). Ἀποφάσισε ὁ Θεός νά δώσει τόν θρόνο τοῦ Δαβίδ σ' ἕναν ἀπόγονό του· ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου (στ. 11). Κι ἀκόμη, νά παραμείνει ἡ βασιλική ἐξουσία στή γενιά τοῦ Δαβίδ παντοτινά, ἄν τηρηθεῖ βέβαια ἕνας ὄρος· ἄν οἱ ἀπόγονοί του φυλάξουν τήν διαθήκη πού σύναψε ὁ Θεός μέ τόν λαό τοῦ Ἰσραήλ τηρώντας τίς ἐντολές του (βλ. στ. 12). Τότε ἡ Ἱερουσαλήμ θά εἶναι ἡ κατοικία τοῦ Θεοῦ, ὁ τόπος πού διάλεξε αἰώνια νά ἀναπαύεται· πλούσια θά τῆς χαρίζει τήν εὐλογία του, ὅλα τά ἀγαθά, ὑλικά καί πνευματικά, καί δύναμη καί φῶς καί δόξα, σέ ἀντίθεση μέ τούς ἐχθρούς της, πού τούς ἀναμένει ἡ κατασχύνη (βλ. στ. 13-18).

Ἐντούτοις, οἱ ἀπόγονοι τοῦ Δαβίδ παραβίασαν τήν ἱερή διαθήκη, γι' αὐτό καί ὑπέστησαν ἀλλεπάλληλες ταπεινώσεις, ὥσπου τελικά, μετά τήν ὀλοκληρωτική καταστροφή τῆς χώρας τους, σύρθηκαν αἰχμάλωτοι στή Βαβυλώνα. Ἔμεινε, ὡστόσο, ὁ Θεός πιστός στόν ὄρκο του πρὸς τόν Δαβίδ. Βρῆκε ἄλλο τρόπο νά τόν ἐκπληρώσει. Εὐδόκησε νά προέλθει ἀπό τήν γενιά τοῦ προφητάνακτος ὁ αἰώνιος βασιλιάς, πού ποτέ δέν πρόκειται νά ἐκπέσει ἀπό τόν θρόνο του, ὁ προσδοκώμενος Μεσσίας, ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός (πρβλ. Β' Βα 7,12· Ψα 98,4-5). «Τὸ δὲ τέ-

λος τῆς ὑποσχέσεως ὁ Δεσπότης Χριστός», ἐρμηνεύει καί ὁ Θεοδώρητος. Αἰώνια, λοιπόν, θά ἀναπαύεται ὁ Θεός στή νέα Σιών, στήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ· «κατάπαυσις δὲ τοῦ Θεοῦ αἰώνιος ἡ Ἐκκλησία, ἥς πύλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσι», σημειώνει ὁ Ζιγαβηνός. Θά εὐλογεῖ τὴν θήραν αὐτῆς, τὸ κυνήγι τῶν ἀποστόλων, κατά τούς πατέρες, τὸ κήρυγμα δηλαδὴ τοῦ εὐαγγελίου. Θά χορτάσει «τοὺς πτωχοὺς τῷ πνεύματι» (Μθ 5,3) μέ τόν ἄρτο τῆς ζωῆς. Θά ἐξασφαλίσει στοὺς ἱερεῖς τῆς τήν δυνατότητα νά ἱεουργοῦν τήν σωτηρία, καί τήν δική τους καί ὄλου τοῦ λαοῦ· καί οἱ εὐσεβεῖς θά πλημμυρίζουν ἀπὸ ἀληθινὴ ἀγαλλίαση. Θά ἐκπληρώνεται ἔτσι καί ἡ προφητεία τοῦ ἱερέως Ζαχαρία, «ἤγειρε κέρας σωτηρίας ἡμῖν ἐν τῷ οἴκῳ Δαυῖδ... σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν καί ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς» (Λκ 1,69. 71), ἀλλὰ καί ὅλες οἱ μεσσιακές προφητεῖες γιὰ τὸ Φῶς πού περίμεναν οἱ αἰῶνες. Κι ἐνῶ ἡ Ἐκκλησία θά ἀπολαμβάνει τήν δύναμη καί τὸ φῶς πού χαρίζει ἡ θεία χάρις, οἱ ἐχθροὶ της θά κατασχύνονται.

Ἐκπληρώθηκε ἡ βαθειὰ ἐπιθυμία τοῦ Δαβίδ μ' ἕναν τρόπο ἀσύλληπτο γιὰ τήν ἀνθρώπινη φαντασία. Ἐξασφάλισε τόπο ν' ἀναπαύεται αἰώνια ὁ Θεός: τόν ἴδιο τόν Μεσσία, πού φιλοξενούνταν ἀκόμη στήν «ὀσφύν» του (πρβλ. Γέ 35,11). Τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ ὁ ἀγιώτερος ναός (πρβλ. Ἰω 2,21)! Τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ παρατεινόμενο στοὺς αἰῶνες, ἡ Ἐκκλησία, ἡ αἰώνια κατάπαυσις τοῦ Θεοῦ! Ὡ Κύριε, ξεπερνᾷς κάθε μας προσδοκία!...

† Στ. Ν. Σάκκος

Θομίαμα εὐγνωμοσύνης γιὰ τοὺς ἐθνικοὺς εὐεργέτες

Μετά από παρέλευση πολλῶν ἐτῶν ἡ Ἑλληνική Πολιτεία, ἀνταποκρινόμενη στήν ἀπαίτηση τῆς μνήμης καί στήν ἀληθινή καταγραφή τῆς ἱστορίας, τίμησε τοὺς ἐθνικοὺς μας εὐεργέτες, καθιερώνοντας (τό 2007) τήν 30ῆ Σεπτεμβρίου ὡς «Ἡμέρα μνήμης τῶν Ἐθνικῶν μας Εὐεργετῶν».

Ὅς Ἐθνικοί Εὐεργέτες χαρακτηρίζονται οἱ πλούσιοι Ἕλληνες, πού ὑλοποιώντας τήν προτροπή τοῦ ἀποστόλου Παύλου «μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητεῖτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου ἕκαστος» (Α΄ Κο 10,24) προσέφεραν μέρος ἀπὸ τήν περιουσία τους ἢ καί ὀλόκληρη γιὰ κοινωφελεῖς σκοποὺς, ὅπως ἴδρυση εὐαγῶν ἰδρυμάτων, χρηματοδότηση ἐξαιρέτων ἐκδόσεων κ.ἄ, καί συνέβαλαν ποικιλοτρόπως στήν ἀνάπτυξη τῆς χώρας μας. Κίνητρό τους ὑπῆρξε ἡ βαθειά πίστη στὸν Θεό, ἡ ἀγάπη πρὸς τήν πατρίδα, ἡ νοσταλγία καί ὁ πόνος γιὰ τήν πάσχουσα ὁμογένεια.

Ἡπειρώτες, Μακεδόνες, Θεσσαλοί, Ρουμελιῶτες, Πελοποννήσιοι, Νησιῶτες, Θρακιῶτες -στήν πλειοψηφία τους βλά-

χοι-παίρνουν τὸν δρόμο τῆς ξενιτειᾶς. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ αὐτοὺς ζοῦν ἀσκητικά κι ἐργάζονται σκληρά στή Βενετία, σέ ἐνετοκρατούμενες πόλεις, στή Μολδοβλαχία, στή Ν. Ρωσία, στήν Κωνσταντινούπολη, στή Μ. Ἀσία, στήν Αἴγυπτο, γιὰ νά βοηθήσουν τοὺς χειμαζόμενους τόπους τους καί ὅλη τὴ Ρωμισοσύνη. Ἡ εὐ-ανδρος Ἡπειρος κατέχει ἐξέχουσα θέση στήν παράδοση τῆς ἐθνικῆς εὐεργεσίας, ἀφοῦ ἀνέδειξε τοὺς σπουδαιότερους τοπικούς καί ἐθνικούς εὐεργέτες.

Ἄνθρωποι ἀπλοί, ἐργατικοί, εὐφυεῖς, καί παράλληλα φλογεροί πατριῶτες, ἀγνοοί ἰδεολόγοι, εὐεργετοῦν διακριτικά, χωρὶς νά ἐπιζητοῦν δόξα, ἰδιαίτερη τιμὴ, ἐξουσία, κι ἀποθέτουν στὰ ἀπλωμένα χέρια τῆς πενομένης πατρίδας ὅ,τι μέ τὸν τίμιον μόχθον ἀπέκτησαν. Κι ἐκείνη μέ εὐγνωμοσύνη τοὺς ἀντιχαρίζει τὸν ἐπίζηλο τίτλον τῶν «Ἐθνικῶν Εὐεργετῶν».

Τὰ φωτεινά παραδείγματα τῶν μεγάλων εὐεργετῶν καί οἱ καίριες παρεμβάσεις τους, πού συνεχίζονται μέχρι σήμερα, ἔχουν τήν ἀρχὴ τους στὸν 16ο αἰῶνα.

Ἄπο τότε καταγράφονται οἱ πρῶτες μεγάλες δωρεές τῶν ὁμογενῶν μας. Εὐεργέτες, ἐπίσης, στήριξαν τό ἔθνος ὅταν ἔβγαινε μαρτυροκαπνισμένο καί πληγωμένο ἀπό τήν ἐπανάσταση τοῦ 1821. Ἔχτισαν σχολεῖα, νοσοκομεῖα καί ὄρφανοτροφεῖα. Ὅπλισαν τό κράτος (π.χ. θωρηκτό «Ἀβέρωφ») σέ κρίσιμες στιγμές. Μέδικά τους χρήματα ἀναβίωσαν οἱ Ὀλυμπιακοί Ἀγῶνες τό 1896, τρία χρόνια μετά τό «Δυστυχῶς, ἐπτωχεύσαμεν» τοῦ Χαρίλαου Τρικούπη*.

Ἀτέλειωτος εἶναι ὁ κατάλογος τῶν εὐεργεσιῶν τους καί ἀνεξίτηλα χαραγμένη στή μνήμη τῶν Ἑλλήνων ἢ προσφορά καί ἡ δράση τῶν σπουδαίων αὐτῶν μορφῶν.

Ἄρκετά ἀπό τά ἔργα τους μέχρι καί σήμερα δεσπόζουν στόν ἑλληνικό χῶρο ἀγέρωχα καί εὐθυτενή, μνημειώνοντας καί μεταλαμπαδεύοντας τόν ψυχικό πλοῦτο, τά εὐγενῆ συναισθήματά τους γιά τήν ἀνθρώπινη ψυχή καί τήν ἀμέριστη γενναιοδωρία τους πρός τόν ἑλληνικό πολιτισμό.

Οἱ φιλογενεῖς εὐεργέτες ἰδιαίτερα φροντίζουν νά κοσμήσουν, νά «χρυσώσουν», τήν πρωτεύουσα τοῦ νεαροῦ κράτους, τήν Ἀθήνα, κι ἄς μὴν τήν εἶχαν πολλοί ἀπ' αὐτούς οὐδέποτε ἐπισκεφθεῖ. Σχεδόν κάθε μεγάλο δημόσιο ἔργο στό «κλεινόν ἄστυ» κρύβει στά γερά του θεμέλια κάποιον δωρητή, κάποιον ἔθνικό εὐεργέτη. Ἀμέτρητα χρήματα ἔστειλαν οἱ Ἕλληνες τῆς διασποράς γιά νά χτιστοῦν καί νά λειτουργήσουν ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, τό Πολυτεχνεῖο, τό Ἀρχαιολογικό Μουσεῖο, ἡ Ἐθνική Βιβλιοθήκη, ἡ Ριζάρειος Σχολή, τό Ὁδεῖο Ἀθηνῶν, τό Βαρβάκειο Ἀρρεναγωγεῖο, τό Ἀρσάκειο, ἡ Φοιτητική Ἑστία Κηφισιάς, τό Παναθη-

ναϊκό Στάδιο, τό Ζάππειο Μέγαρο, τό Ἐθνικό Ἀστεροσκοπεῖο, τά μεγάλα ὄρφανοτροφεῖα Ἀμαλιεῖο καί Χατζηκώστα, ἡ Μητρόπολη Ἀθηνῶν, τό Ὀφθαλμιατρεῖο, ἡ Σχολή Εὐελπίδων, τό Ἐφηβεῖο ἢ Φυλακές Ἀβέρωφ, τά ἄσυλα ἀνιάτων καί ἀστέγων, τά Νοσοκομεῖα, τά Πτωχοκομεῖα, τά Γηροκομεῖα καί τά Βρεφοκομεῖα, καθώς καί δεκάδες κτήρια πού ἐξασφάλισαν φροντίδα γιά τήν ψυχαγωγία καί ὁδήγησαν στήν πνευματική καλλιέργεια τῶν Ἀθηναίων. Δικαιολογημένα γράφτηκε ὅτι «αἱ Ἀθῆναι χρεωστοῦν τὸν ἄριστον καί ὠφελιμότατον αὐτῶν κόσμον εἰς τὴν Ἥπειρον».

Τό προσκλητήριο τοῦ Γένους, στό ὁποῖο ἀνταποκρίθηκαν μέ ἀτόφια ἀγάπη καί περίσσειμα ψυχῆς, εἶναι μεγάλο καί βροντερό. Ὁ τεράστιος κατάλογός τους ἀποτελεῖται ἀπό ὀνόματα βαριά, πού ἔγραψαν ἱστορία, ὅπως οἱ ἀδελφοί: Ζωσιμάδες, Ἀναστάσιος καί Κωνσταντῖνος Σισμανόγλου, Γεώργιος καί Μάνθος Ριζάρης, Εὐάγγελος καί Κωνσταντῖνος Ζάππας, Λέων καί Ἰωάννης Μελάς, Ἐμμανουήλ καί Ἀντώνης Μπενάκης, Σίμων καί Γεώργιος Σίνας, Γρηγόριος καί Γεώργιος Μαρασλῆς καί οἱ: Ἀπόστολος Ἀρσάκης, Ἀνδρέας Συγγρός, Γεώργιος Χατζηκώστας, Εὐγένιος Εὐγενίδης, Ἰωάννης Βαρβάκης, Παναγῆς Χαροκόπος, Διονύσιος Αἰγινήτης, Θεόδωρος Ἀρεταῖος, Ζῶης Καπλάνης, Βασίλειος Σιβιτανίδης, Ἰωάννης Δομπόλης, Μιχαήλ Τοσίτσας, Γεώργιος Σταύρου κ.ἄ.

Δίπλα στοὺς ἐπώνυμους, ἀξίζει νά μνημονεύονται καί τόσοι ἀνώνυμοι εὐεργέτες: ἐκείνους δέν μπόρεσε νά τοὺς καταγράψει ἡ ἱστορία. Εἶχαν, ὅμως, τῆ δική τους χρυσή εὐεργετική διαδρομή. Ἕνας καί μόνον ἀριθμὸς ἀρκεῖ γιά νά φωτιστεῖ

ή προσφορά τους: Στην αρχή του προηγούμενου αιώνα, μέσα σε δύο δεκαετίες (1900–1920) καταγράφονται 3.962 δωρεές και κληροδοτήματα για την ενίσχυση των έθνικων αγώνων και την κατασκευή κοινωφελών έργων.

Άπιστευτο, αλλά αληθινό! Πορεύθηκαν οι ευγενείς αυτοί εύπατριδες με σαφή επίγνωση ότι «σήμερον έμου, αύριον έτέρου και ουδέποτε τινός». Η ζωή τους, τό λαμπρό τους παράδειγμα, ή γεμάτη αυτοθυσία σεμνή προσφορά τους εμπνέουν, έλέγχουν, αποτελούν φάρο και οδηγό για τίς γενιές πού έρχονται και στερεή βάση για την έθνική μας αυτογνωσία και έγρηγορη. Οί στίχοι του Καβάφη «Όταν θέλουν οί Έλληνες νά καυχηθοϋν, “Τέτοιους βγάξει τό Έθνος μας” θά λένε», βρίσκουν έδω άπόλυτη έφαρμογή. Πράγματι, οί ευεργέτες αποτελούν για τό έθνος μας μέγα ήθικό κεφάλαιο και δικαιούνται τήν τιμή και τήν ευγνωμοσύνη όλων μας. Άς μή λησμονοϋμε ποτέ τή μεγάλη προσφορά τους. Μέ τό μεγάλο τους έργο στήριξαν τή σύγχρονη πορεία του Έλληνισμού και σήκωσαν ψηλά τήν Ελλάδα.

Στή συγκυρία πού ζοϋμε, οί Έθνικοί Ευεργέτες μάς δείχνουν και πάλι τόν δρόμο για τή δημιουργία και τήν έθνική ανάταση, ή όποία -έλπίζουμε- ότι δέν θά άργήσει, άν μετουσιώσουμε τήν κληρονομιά τους σε νοοτροπίες και πρακτικές πού ύπηρετοϋν θυσιαστικά τό συλλογικό συμφέρον, και άν άναδείξουμε και σήμερα, όσο ποτέ, τήν άξία τής άνιδιοτελοϋς προσφορᾶς και τής χριστιανικής άλληλεγγϋης.

Αιώνία ή μνήμη των Έθνικων μας Ευεργετών!

Ευδοξία Αυγουστίνου

* Δικαιολογημένος ό συνειρμός λόγω αντίστροφης πορείας: Όλυμπιακοί Αγώνες 2004. Άρκετοί ιδιώτες πλουτίζουν και μετά από λίγα χρόνια τό κράτος μας πτωχεύει.

“Check in” και...
είμαι και εγώ έδω!!!

- Λοιπόν, κάνω check in! Νά σε προσθέσω;

- Ναί, έννοείται!

- Καλά έ; Μόλις τό κοινοποίησα και έχουμε 25 like!!!

...

Στρέφω άσυναίσθητα τό βλέμμα μου στό διπλανό τραπέζι και ένα μενίδιαμα διαγράφεται στα χέλι μου, καθώς άντικρίζω μία παρέα νέων άγοριων και κοριτσιων νά κάθονται δίπλα δίπλα και νά κοιτᾶνε όλοι τά κινητά τους. Είναι τόσο άπορροφημένοι στον μαγικό κόσμο του facebook, ώστε δέν έχουν τή δυνατότητα νά άπολαύσουν τόν ήλιο πού βασιλεύει σιγά σιγά πίσω από τό έπιβλητικό κάστρο και τά μαγευτικά χρώματα πού βάφουν τόν ουρανό.

Η σκηνή και ή συζήτηση τόσο γνώριμη και οικεία πλέον στην έποχή μας! Όλοι, μικροί και μεγάλοι, έπιδίδονται καθημερινά στην άγαπημένη τους ένασχόληση μέ τόσο ζήλο, ώστε ξεχνούν νά κοιτάξουν τά μάτια του διπλανού τους, άφοϋ... βλέπουν μόνο τή φωτογραφία του «φίλου» τους στό facebook, και κάνουν αισθητή τήν παρουσία τους μέ τά πολλαπλά «check in» σε όποιον τόπο και άν βρεθοϋν.

«Ό ..... νιώθει χαρούμενος στην

τοποθεσία ....».

«Ό ..... νιώθει συγκινημένος στην τοποθεσία...».

Καί τά «check in» αὐξάνονται καί αὐξάνονται καί ὅλοι περιμέ-

νουν μέ ἀγωνία νά αὐξηθοῦν καί τά like.

Ἐρωτηματικά ἀρχίζουν νά βομβαρδίζουν τό μυαλό μου, καθώς ξαναθυμάμαι τή συζήτηση τῶν νέων. Γιατί, ἄραγε, οἱ ἄνθρωποι νιώθουν τόσο ἔντονη τήν ἀνάγκη νά ποῦν πῶς «Εἶμαι καί ἐγώ ἐδῶ!», ὅταν μάλιστα συνδέονται μέ τόσους διαδικτυακοὺς φίλους; Γιατί προτιμοῦν νά βλέπουν τή φωτογραφία τοῦ φίλου τους καί ὄχι τά μάτια του; Γιατί «κρύβονται» πίσω ἀπό ἕνα προφίλ πού φτιάχνουν οἱ ἴδιοι ὅπως θέλουν καί δέν λένε ἀνοιχτά ποιό εἶναι καί τί νιώθουν; Γιατί προτιμοῦν τά μηνύματα καί ὄχι τίς συζητήσεις πρόσωπο πρὸς πρόσωπο;

Προσπαθώντας νά δώσω μία ἀπάντηση σέ ὅλα αὐτά, ἔρχονται στό νοῦ μου συζητήσεις ἀπό καρδιάς μέ ἀνθρώπους πού μέ συνδέουν πνευματικοὶ δεσμοί. Ζωγραφίζονται στό μυαλό μου τά μάτια τῶν ἀδελφῶν, πού μοῦ δείχνουν τή χαρά, τή λύπη, τήν ἀγάπη, τήν ἀγωνία. Ἀκούω τή φωνή τους νά ψιθυρίζει λόγια ἐνθαρρυντικά, λόγια παρηγοριᾶς. Στ' ἀλήθεια, τί ἀνακούφιση καί ἄγγιγμα ψυχῆς σοῦ ἀφήνει μία ἀδελφική συναναστροφή!

Καί τότε, ναί! Ἔχω τήν ἀπάντηση! Δέν χρειάζεται νά κάνω «check in» καί νά περιμένω μέ ἀγωνία τά like. Ἡ φυσική παρουσία τοῦ ἀληθινοῦ φίλου δέν συγκρίνεται μέ τίποτα μέ ἕναν διαδικτυακό φίλο. Γιατί ἔχω τήν ἐμπειρία πῶς ἡ παρουσία τῶν ἀδελφῶν μέ γεμίζει, ἡ ἀνοιχτή ἀγκαλιά μέ στηρίζει, τό γαλήνιο βλέμμα μέ ἡρεμεῖ, τό ἀδελφικό χαμόγελο μέ ἐνθαρρύνει, ὁ ἀληθινός λόγος μέ ἐνισχύει.

Δοξολογώντας τόν Θεό γι' αὐτή τήν εὐλογία στή ζωή μου, φέρνω στό νοῦ μου τό λόγο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης: «ἀδελφός ὑπὸ ἀδελφοῦ βοηθούμενος ὡς πόλις ὀχυρά...» (Παροιμίαι 18,19).

Εἰρήνη Φιλοθέη

ΔΩΡΕΕΣ

Γιά τήν Ἀδελφότητα

Δημητριάδης Γεώργιος 200€.

Γιά τήν Κατασκήνωση

* Α.Π. 500€ * Γ.Π. 80€
* Δ.Α. 200€ * Κ.Α. 130€
* Κ.Ε. 750€ * Νικολέττου Φωτεινή, εἰς μνήμην Λουλούδας Λαμπροπούλου, 50€ * Ξανθόπουλος Γεώργιος, εἰς μνήμην Μελοπομένης Παπαδοπούλου, 100€ * Τ.Α. 250€
* Τ.Χ. 80€ * Τ.Χ. 500€
* Τσοπάνογλου Ἀναστασία 100€ * Χ. 550€
* Ἀνώνυμος 450€ * Ἀνώνυμος, εἰς μνήμην Γεωργίου καί Ἀναστασίας Συμεωνίδου, 400€.

Γιά τίς φυλακές

Βαλαβάνη Ἀλεξάνδρα 10€ * Ἐλευθεριάδου Πολυξένη 20€ * Κύκλος Μελέτης Ἁγίας Γραφῆς 153€.

Γιά τήν φιλανθρωπία

Μπακαγιάννη Ὀλγα, 350€.

«Σταυρός, πιστῶν διάσωσµα»

- Ήταν, παιδιά µου, πάλι τότε, σάν σήµερα, τοῦ Σταυροῦ, διηγεῖται ἡ κ. Γεωργία στά µεγάλα της ἐγγόνια. Μετά τήν ἐκκλησία ἐτοιμαζόµασταν ὅλη ἡ οἰκογένεια νά ταξιδέψουµε. Ὁ παππούς σας, ἀξιωματικός τοῦ πεζικοῦ, εἶχε πάρει µετάθεση ἀπό τήν Ἀθήνα στή μακρινή Κύπρο.

Μέ σφιγµένη τήν καρδιά ἀνέβηκα τή σκάλα τοῦ ἀεροπλάνου. Ἄραγε, σκεφτόµουνα, θά ἀργούσε ὁ καιρός τῆς ἐπιστροφῆς;

Ἡ σχολική χρονιά κύλησε ὁµορφα. Τό καλοκαίρι εἶχαµε προγραμματίσει νά γνωρίσουμε ἀπό κοντά τή γραφική αὐτή µεγαλόνησο μέ τήν ξεχωριστή της ιστορία.

- Καί ποῦ πήγατε πρῶτα, γιαγιά;

- Πουθενά, Γιῶργο. Δέν προλάβαµε. Τά µαῦρα σύννεφα τοῦ πολέμου κύκλωσαν τό νησί. Ξημέρωσε ἡ ἀποφράδα ἐκείνη ἡµέρα, 20 Ἰουλίου 1974. Οἱ Τοῦρκοι καταπάτησαν ἄδικα τήν Κύπρο. Οἱ ὀρδές τους µανιακά λεηλατοῦσαν τήν Κερύνεια, τό βόρειο ζηλευτό κοµμάτι της. Τά ἄρµατα μάχης, οἱ ὀβίδες καί οἱ ἐμπρηστικές τους βόµβες ἄλλαξαν τήν πανέµορφη ὄψη της. Ἐμεῖς μέναµε στό νότιο μέρος, στή Λεµεσό. Συχνά ἔπαιρνα, παιδιά µου, τηλέφωνο στόν στρατό νά μάθω γιά τήν τύχη τοῦ παπποῦ σας. «Ὁ ἀντισυνταγματάρχης εἶναι σέ ἀποστολή», µοῦ ἔλεγαν. Κι ἐγώ σ' αὐτές τίς δύσκολες μέρες, ποῦ οἱ στιγµές ὄχι οἱ ὥρες ζύγιζαν

αἰῶνες, ποῦ ἄλλοῦ νά βρῶ καταφύγιο; Μπροστά στήν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ καί τῆς Παναγίας ἄφηνα τόν πόνο καί τήν ἱκεσία µου γιά τό δράµα τό δικό µου καί τόσων ἄλλων συνανθρώπων µας.

Ξαφνικά χτύπησε µιά μέρα δυνατά ἡ ἐξώπορτα τοῦ σπιτιοῦ µας. Δέν ἀναγνώρισα ἀμέσως τόν κύριο πού μπήκε μέσα.

- Ποιός ἦταν, γιαγιά; Μήπως κανένας Τοῦρκος; πετάχτηκε τρομαγµένη ἡ Μαρία.

- Ήταν ὁ παππούς σας, παιδιά µου, ἀξύριστος, ἄυπνος, µπαρουτοκαπνισµένος. Μέ βραχνή φωνή µᾶς διηγήθηκε τό θαῦµα πού ὁ ἴδιος ἔζησε. Καθώς πολεμοῦσε, ἀνήµερα τοῦ προφήτη Ἴηλία, µιά ἐχθρική σφαῖρα διαπέρασε τό ἀριστερό πέτο τοῦ γιακᾶ τοῦ στρατιωτικοῦ του πουκαµίσου, τό ξέσχισε, σείσθηκε ὀλόκληρο τό σῶµα του, ἀλλά ὁ ἴδιος δέν ἔπαθε ἀπολύτως τίποτε. Μέσα ἀπό τό πουκάμισο εἶχε τό φυλαχτό του, ἕνα µικρό ξύλινο σταυρό. Εὐχαριστήσαµε καρδιόβγαλτα τόν Θεό πού τόν ἔσωσε, τόν προστάτεψε.

Τά πράγµατα ὄλο καί χειροτέρευαν. Κάθε τόσο ἀναρωτιόµασταν: «Τί θά γίνε; Πότε θά σταματήσῃ ὁ καταστρεπτικός αὐτός πόλεμος;». Ὡσπου ἕνα µεσηµέρι ὁ παππούς σας µᾶς ἀνακοίνωσε πώς ἔγινε ἐκεχειρία.

- Πῶς τήν εἶπες τή λέξη, γιαγιά; Πρῶτη φορά τήν ἀκούµε.

- Ἐκεχειρία. Σηµαίνει τήν προσωρινή

παύση τῶν ἐχθροπραξιῶν. Μᾶς εἶπε λοιπόν πῶς ἔπρεπε γρήγορα νά ἐτοιμαστοῦμε, γιατί σέ δυό μέρες θά ἔφευγε τό πρῶτο καράβι γιά τήν Ἑλλάδα μέ τά γυναικόπαιδα μόνο, δίχως τούς ἀξιωματικούς. Αὐτοί θά συνέχιζαν νά ἀμύνονται.

1η Αὐγούστου. Ἐνα μεγάλο πλοῖο, ἀγκυροβολημένο στό λιμάνι τῆς Λεμεσοῦ σηκώνει ἄγκυρα. Ἦταν πολύ συγκινητικό τό φαινόμενο καί ὅποτε τό θυμᾶμαι δάκρυα τρέχουν ἀπό τά μάτια μου: Ὀλωνῶν τά χέρια, μικρῶν-μεγάλων, σηκώθηκαν ψηλά. Στά πρόσωπα τῶν ἀξιωματικῶν πού χαιρετοῦσαν ἀπό τήν ἀποβάθρα ζωγραφίζόταν ἡ στενοχώρια. Ἀποχωρίζονταν, κάτω ἀπό τραγικές συνθήκες, τίς οἰκογένειές τους. Τό μέλλον ἦταν τόσο ἀβέβαιο.

- Τί ἔγινε μετά, γιαγιά; Πότε ἦρθε στήν Ἑλλάδα ὁ παππούς;

- Πρίν ἀπαντήσω στίς ἀπορίες σου, Ἐλευθερία μου, θά σᾶς πῶ κάτι θαυματοστό: Μετά ἀπό ἀρκετά χρόνια, μ' ἔκπληξη εἶδα στό ἡμερολόγιο πῶς τήν 1η Αὐγούστου ἡ Ἐκκλησία μας γιορτάζει τήν πρόοδο, τήν περιφορά, τοῦ τιμίου καί ζωοποιοῦ Σταυροῦ. Κατά τή βυζαντινὴ ἐποχή, τέτοια μέρα, γινόταν λιτάνευση τοῦ τιμίου Σταυροῦ στήν Κωνσταντινούπολη καί τά περίχωρα, γιά ν' ἀγιαστοῦν οἱ χριστιανοί. Καί τότε γιά πολλοστή φορά, παιδιά μου, δόξασα τό ἅγιο ὄνομα τοῦ Κυρίου πού, στή γιορτή τοῦ Σταυροῦ του, μᾶς ἔβγαλε σώους καί ἀβλαβεῖς ἀπό τή φρικτὴ λαίλαπα τοῦ πολέμου καί μᾶς χάρισε τόσο σύντομα τή γλυκεῖα καί ποθητὴ ἐπιστροφή στήν πατρίδα.

Σάν φτάσαμε στό λιμάνι τοῦ Πειραιᾶ, δακρῦβρεχτοί μᾶς ὑποδέχτηκαν συγγενεῖς καί φίλοι. Μᾶς ρωτοῦσαν πότε θά

γυρίσει ὁ παππούς σας κι ἐγώ ἔδειχνα πρὸς τόν οὐρανό, δηλώνοντας πῶς μόνο ὁ Θεός γνωρίζει.

Οἱ μέρες κυλοῦσαν γεμάτες ἀνυπομονησία. Ὁ πόλεμος ξανάπλωσε τά φτερά του καί ἐπεκτεινόταν. Οἱ Τοῦρκοι κατέλαβαν τήν πιό ὁμορφή καί νεόκτιστη πόλη τῆς Κύπρου, τήν Ἀμμόχωστο. Οἱ συνέπειες τοῦ πολέμου ἦταν ἀπερίγραπτες. Οἱ ἀπώλειες φοβερές.

Ξημέρωσε πάλι 14 Σεπτεμβρίου. Μές στήν ἐκκλησιά, ἀτενίζοντας τόν ἀνθοστόλιστο Σταυρό πού ζωντάνευε τήν ἐσταυρωμένη Ἀγάπη, ἄφησα τήν καρδιά μου νά ξεχυθεῖ. Καθώς ἔψελνα τό «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαὸν σου καί εὐλόγησον τήν κληρονομίαν σου...», προσευχόμενα ἐπίμονα στόν Κύριο νά σταματήσει ὁ πόλεμος καί τό περιστέρι τῆς εἰρήνης νά κουρνιαῖ ἐπιτέλους στήν πολύπαθη Κύπρο. Κι ἀκόμη, ἂν εἶναι θέλημά Του, νά φέρει πίσω τούς κατακουρασμένους ἀξιωματικούς, τούς δικούς μας, πού ἡ ἀπουσία τους μᾶς στοίχιζε. Δέν θά τό πιστέψετε, καλὰ μου παιδιά, τό ἀπόγευμα κίολας τῆς ἴδιας μέρας πῆρα τήν ἀπάντηση στήν προσευχή μου. Ἀπρόσμενα ὁ παππούς σας μπῆκε χαμογελαστός καί κατάγερος μέσα στό σπίτι. Οἱ καρδιές μας εἰρήνευσαν. Τά πρόσωπά μας γαλήνευσαν.

Σ' ὅλη αὐτὴ τήν οἰκογενειακὴ μας δοκιμασία, τό πιστεύω ἀκράδαντα, παιδιά μου, τίποτε δέν ἦταν τυχαῖο, τίποτε συμπτωματικό. Εἰσακουστήκαν οἱ ἀπλές προσευχές μας καί ὁ Σταυρός ἔκανε τίς δικές του θαυμαστές ἐπεμβάσεις!

Γ. Μ.

Ἀπό τόν ἄμβωνα τῆς Κυριακῆς

Κυριακή 3/9

«τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν» (ΜΘ 21,41).

Ὁ Κύριος εἶπε ὅτι θὰ πάρει τὸν ἀμπελῶνα ἀπὸ τοὺς κακοὺς γεωργοὺς καὶ θὰ τὸν δώσει σὲ ἄλλους. Καὶ αὐτοὶ οἱ ἄλλοι εἴμαστε ἐμεῖς, ἀδέλφια μου, οἱ Ἕλληνες πού ἤμασταν εἰδωλολάτρες, ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ λαοὶ τοὺς ὁποίους ἀγκάλιασε τὸ εὐ-αγγέλιο καὶ γίναμε μέλη τῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλά προσοχή! Προσοχή μὴν πάθουμε αὐτὸ πού ἔπαθαν οἱ Ἰουδαῖοι, τὰ χαϊδεμένα παιδιά τοῦ Ἀβραάμ, οἱ γαλαζοαῖματοι καὶ οἱ διαχειριστές, μᾶλλον οἱ ἐκμεταλλευτές τῆς περιουσίας τοῦ Θεοῦ! Αὐτὸ μπορεῖ νὰ συμβεῖ καὶ σέ μᾶς, πού εἴμαστε ὀρθόδοξοι. Ἄν δέν εἴμαστε τίμιοι μέ τὴν ὀρθοδοξία, ἂν δέν ἔχουμε ἀγάπη, εἰρήνη, μετάνοια, ταπείνωση καὶ ὅλα αὐτὰ πού θέλει ἀπὸ μᾶς ὁ Χριστός, θὰ ἔχουμε κι ἐμεῖς τὴν κατάντια τοῦ παλιοῦ Ἰσραὴλ καὶ θὰ ξεκοποῦμε ἀπὸ τὴ βασιλεία του.

Κυριακή 10/9, πρό τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ

«οὕτως ὑψώθηναί δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου» (Ιω 3,14).

Ὁ σταυρός εἶναι ἡ ταυτότητα τοῦ Χριστοῦ, τὰ διαπιστευτήρια τῆς ἀγάπης του, τῆς θυσίας του. Ὁ σταυρός σημαίνει τὸ πάθος του ἀλλὰ καὶ τὴ δόξα του, τὸν θάνατο καὶ τὴν ἀνάστασή του, τὴ μεγαλύτερη θλίψη ἀλλὰ καὶ τὴ μεγαλύτερη χαρά. Καὶ αὐτὸ τὸ διαπιστευτήριο τὸ δίδει ὁ Χριστός σ' ὅλους ἐκείνους πού παίρνουν τὸ ὄνομά του, σ' ὅλους ὅσοι ὀνομάστηκαν χριστιανοί. Ὅλοι οἱ χριστιανοὶ σφραγιζόμαστε τὴν ὥρα τοῦ Χρίσματος μέ τὸ σημεῖο τοῦ

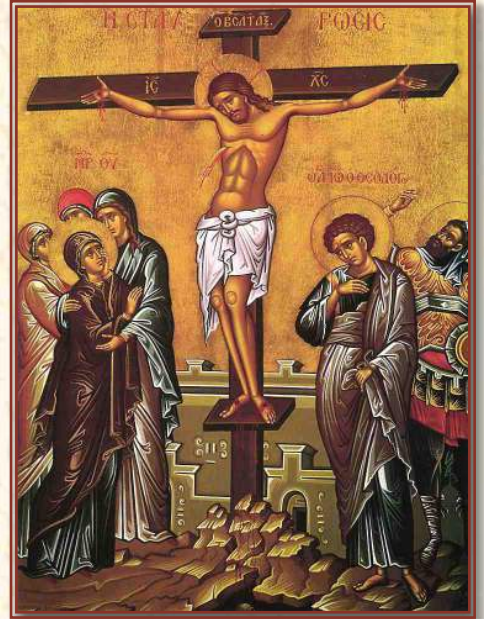

Υίου τοῦ ἀνθρώπου, μέ τόν σταυρό. Μ' αὐτόν μᾶς ξεχωρίζει ὁ Θεός καί μᾶς ἀσφαλίζει. Κι ἐμεῖς μέ τόν σταυρό ξεχωρίζουμε τόν ἑαυτό μας ἀπό τόν κόσμο καί τόν συνδέουμε μέ τόν Χριστό. Τό σημεῖο τοῦ σταυροῦ μᾶς θυμίζει ὅτι τότε καί μόνο τότε εἴμαστε χριστιανοί, ὅταν μιμούμαστε τό πάθος τοῦ Χριστοῦ, ὅταν ζοῦμε ἐσταυρωμένη ζωή.

Κυριακή 17/9, μετά τήν Ὑψωση τοῦ Τιμίου Σταυροῦ

«ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν καί ἀράτω τόν σταυρόν αὐτοῦ» (Μθ 16,24).

Ἡ λέξι «αὐταπάρνηση» δέν ὑπῆρχε προηγουμένως. Γίνεται γνωστή ἀπό αὐτή τή φράση τοῦ Κυρίου «ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν» καί μπαίνει γιά πρώτη φορά στό πανανθρώπινο λεξιλόγιο. Εἶναι ιδιότητα τοῦ κάθε χριστιανοῦ, τοῦ κάθε ἀνθρώπου πού χριστοποιεῖται καί γίνεται χριστιανός. Καί ἀπαρνηση σημαίνει ἐναντίωση πρὸς τόν κόσμο καί μίμηση τοῦ Χριστοῦ. Τή ζωή τῆς ἀταπαρνήσεως μᾶς τή διδάσκει ὁ σταυρός τοῦ Κυρίου.

Κυριακή 24/9

«ἔξελθε ἀπ' ἐμοῦ,

ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλὸς εἰμι, Κύριε» (Λκ 5,8).

Ἡ ἀντίδραση τοῦ Πέτρου μᾶς θυμίζει τόν Μωϋσῆ, ὁ ὁποῖος ἔλεγε: «Ἐγώ, Κύριε, ποῦ νά πάω, ἐγώ εἶμαι ἀδύναμος, δέν ἔχω οὔτε φωνή». Ἀλλά καί τόν Ἡσαΐα πού, ὅταν τοῦ ἐμφανίσθηκε ὁ Θεός καί οἱ ἄγγελοι πού ἔψαλλαν τόν τρισάγιο ὕμνο, ἔνωσε τήν ἁμαρτωλότητά του. Τό ἴδιο καί ὁ Ἰεζεκιήλ, ὁ Ἰερεμίας, ὁ Πέτρος, οἱ ἄλλοι μαθητές καί ὅλοι ὅσους καλεῖ ὁ Κύριος ἔχουν παρόμοια ἀντίδραση. Καί τό θέλει αὐτό ὁ Θεός. Τό πρῶτο πού πρέπει νά νιώσουν ἐκεῖνοι πού τούς καλεῖ εἶναι ἡ ἁμαρτωλότητά τους, ἡ ἀδυναμία τους, νά ἔχουν συναίσθηση ὅχι μόνο ὅτι εἶναι ἀδύναμοι, ἀνάξιοι γιά τό ὑψηλό ἔργο τοῦ Θεοῦ, ἀλλά καί φορτωμένοι ἁμαρτίες. «Οὐδεὶς ἀναμάρτητος». Ἄλλά ὁ Κύριος ἐνθαρρύνει τόν καθένα μέ ξεχωριστό τρόπο, ὅπως λέγει ἐδῶ στόν Πέτρο· «μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔση ζωγρῶν».

Στέργιος Ν. Σάκκος
(ἀπό λειτουργικά κηρύγματα)

Τό κυνήγι του «σωματιδίου του ... Θεού»

Τό CERN –πρόκειται για τά αρχικά τών γαλλικῶν λέξεων Conseil Européen pour la Recherche Nucléaire, πού σημαίνει «Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για τήν Πυρηνική Έρευνα»- αποτελεί σήμερα τό μεγαλύτερο ἐρευνητικό κέντρο στόν κόσμο πού ἀσχολεῖται μέ πειράματα Φυσικῆς Στοιχειωδῶν Σωματιδίων. Βρίσκεται βορειοδυτικά καί λίγο ἔξω ἀπό τήν πόλη τῆς Γενεύης, στά σύνορα μεταξύ Γαλλίας καί Ἑλβετίας. Ἰδρύθηκε τό 1954 ἀπό 12 χῶρες. Σήμερα συμμετέχουν 20 χῶρες καί οἱ 6.500 ἐπιστήμονες πού ἀπασχολοῦνται στίς ἐγκαταστάσεις του προέρχονται ἀπό 80 διαφορετικές ἐθνότητες.

Ἡ ἐν λόγω ἐρευνητική ἐργασία ἀποτελεῖ, θά λέγαμε, ἕνα σύμβολο τῆς προσπάθειας τοῦ ἀνθρώπου νά γνωρίσει τό παρελθόν καί νά κυριαρχήσει στό μέλλον του. Οἱ ἐπιστημονικές λεπτομέρειες εἶναι σέ λίγους πλήρως κατανοητές. Μέ ἀπλά λόγια πρόκειται για ἕνα τοῦνελ, σέ σχῆμα δακτυλίου, μιά ὑπόγεια κατασκευή σέ βάθος 50-175 μέτρων, μήκους 27 χιλιομέτρων καί διαμέτρου 3,8 μέτρων κάτω καί ἀπό τίς δύο πλευρές τῶν γάλλο-ἑλβετικῶν συνόρων. Πάνω στόν δακτύλιο αὐτό ἔχουν δημιουργηθεῖ ἐρευνητικοί σταθμοί. Μέ τή βοήθεια ἐπιταχυντῶν, σωμα-

τίδια ταξιδεύουν μέσα στούς τεράστιους κυλίνδρους μέ ἀσύλληπτες ταχύτητες γιά νά συγκρουστοῦν στοχευμένα, στά σημεία ὅπου ἔχουν δημιουργηθεῖ οἱ ἐρευνητικοί σταθμοί, ὥστε νά προκύψει τό πρῶτο ἐκεῖνο μικρο-σωματίδιο, τό ἀπομεινάρι τῆς Μεγάλης Ἐκρηξης, ὁ μακρινός πρόγονος τῆς ὕλης, ἡ ἔστω νά ἐντοπιστοῦν τά ἴχνη του.

Ὁ ἀπλός νοῦς στέκει μέ ἔκπληξη καί δέος μπρός στό ἐγχείρημα αὐτό τῆς σύγχρονης Φυσικῆς. Καταπληκτικό καί πέρα ἀπό κάθε φαντασία τό νά ἐντοπίσει ὁ ἄνθρωπος τό ἀπομεινάρι ἐκείνης τῆς πρώτης ἀρχῆς! Πόση δύναμη ἔχει ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου! Καί ἐνῶ ἡ ἔρευνα πού διενεργεῖται ἐδῶ καί χρόνια στίς ἐγκαταστάσεις τοῦ CERN, ὡς ἐπιστημονικό ἐπίτευγμα, μέ ὅλα τά παρεπόμενά του -ἡ δημιουργία τοῦ παγκόσμιου ἴστοῦ (www), ἐφαρμογές στήν ἱατρική κ.ἄ.- εἶναι ὄντως κορυφαία, ἀναπότρεπτα διαγράφει μιά ἰδεολογική διχάλα: Ἐνῶ ὁ πιστός ἐπιστήμονας πίσω ἀπ' αὐτό τό ἀναντίρρητα γιγαντιαῖο ἐγχείρημα βλέπει τό μεγαλεῖο τῆς θεϊκῆς δημιουργίας, ὁ «ἄφρων» κατά τόν ψαλμωδό (βλ. Ψα 13,1), ἀρνητής τῆς υπάρξεως τοῦ Θεοῦ, ἀντικρίζει ναρκισσιστικά τό πρόσωπό του.

Συντονίζεται ή προσπάθεια της ανθρώπινης σκέψης να ανακαλύψει την πρώτη αρχή της ζωής. Οί επιστήμονες όμως δυστυχώς στην πλειονότητά τους αγνοούν την όντως Ζωή και, τό χειρότερο, κλείνουν τά μάτια μπροστά στην όποια ένδειξη ύπαρξής της. Ψάχνουν, σκάβουν βαθιά στή γή, και όχι μέσα τους, για να βρουν τή δημιουργό αίτία τής ύλης. Τό «ένδον σκάπτε» τών αρχαίων χρόνων, ή εποχή τής άμετρης έξωστρέφειας τό μετέστρεψε σε «έξω σκάπτε». Ό σύγχρονος άνθρωπος, αντί μέσα στό δικό του μεγαλειό να ανακαλύπτει ψήγματα του άκατάληπτου μεγαλείου του Θεού και Δημιουργού του, καταλήγει στην αναγόρευση του σε Θεό. Τά επιστημονικά έπιτεύγματα του σήμερα έγγίζουν τά όρια του άπίθανου και ως άλλοι πύργοι τής Βαβέλ έφτασαν «έως του ουρανού». Κινδυνεύουν όμως να άποστερήσουν τόν ταλαίπωρο άνθρωπο από τήν πηγή τής γνώσης και κάθε έπιστήμης, τόν πάνσοφο Θεό.

Είναι χαρακτηριστικό τό γεγονός ότι στό θεόπνευστο κείμενο τής άγίας Γραφής έπιστήμη, σύνεση και σοφία συμπορεύονται. Η εποχή μας άποτελεί ένα εύγλωττο παράδειγμα τής αναγκαιότητας τής συμπόρευσης αυτής. Σπαταλώνται άμύθητα ποσά προκειμένου να κατασκευαστούν τά πιό καταστρεπτικά όπλα ή να πραγματοποιηθεί εκτόξευση πυραύλου ως επίδειξη ισχύος. Γεγονότα που άποδεικνύουν ότι όταν ή έπιστήμη άυτονομεΐται και δέν συμβαδίζει με τή σύνεση, τότε ή γνώση δύναται να άποβεί καταστροφική. Όσο πιό μεγάλα και θαυμαστά τά έπιτεύγματα του ανθρώπου, τόσο πιό επικίνδυνη ή έφαρμογή τους από νόες οί όποιοι δέν διαπνέονται από τή θεία σοφία αλλά διακατέχονται από τήν ανθρώπινη άλαζονεία.

Πού οδηγεί όμως μία τέτοιου είδους διαπίστωση; Άπορρίπτουμε τήν όποια έπιστημονική πρόοδο; Τό ψευτοδίλημμα «πίστη ή έπιστήμη»;, κατάλοιπο του Μεσαίωνα, κατόρθωσε να έπιβίωση μέχρι σήμερα και έξακολουθεί να δηλητηριάζει τόν άνθρωπινο νοϋ. Είναι όμως οί δύο αυτές παράμετροι άλληλοαναιρούμενες; Ό έξέχων γενετιστής Dr Francis Collins πολύ εύστοχα έπισημαίνει ότι δέν υπάρχει πιστή και άπιστη έπιστήμη, αλλά πιστός και άπιστος έπιστήμων. Ό ίδιος μάλιστα άποκωδικοποιώντας τό DNA ένωσε, όπως χαρακτηριστικά σημειώνει, σαν να έριξε μία ματιά «στό μυαλό του Θεού». Τό DNA για τόν παγκοσμίου φήμης γενετιστή δέν είναι παρά «ή γλώσσα του Θεού». Γιατί να μήν είναι οί τροχιές τών μικροσωματιδίων ή τών άστρων τά νεύματα του Θεού; Γιατί άρνεΐται ό σύγχρονος άνθρωπος να άκούσει τήν υπερκόσμια διήγηση τών ουρανών που διηγούνται τή δόξα του Θεού, κατά τόν ψαλμωδό (βλ. Ψα 18,2);

Η πίστη στον Θεό δημιουργό δέν άπειλείται από τήν όποια ανακάλυψη του πλάσματος του. Αυτός άλλωστε «έδωκεν ανθρώποις έπιστήμην» (Σοφία Σειράχ 38,6). Φύτεψε μέσα στον άνθρωπο τή δίψα για γνώση. Είναι «ό μόνος άγνωστος που γέννησε τή γνώση», κατά τόν άγιο Γρηγόριο τόν Θεολόγο. Όσα σταδιακά ανακαλύπτει ό νοήμων άνθρωπος είναι, σημειώνει ό Μέγας Βασίλειος, όλα εκείνα τά όποια «άπεσιώπησεν» ό Θεός, προκειμένου να γυμνάσει τόν άνθρωπινο νοϋ στην προσπάθειά του να τά ανακαλύψει. Έξάλλου, φωτισμένα σημειώνει ό ίδιος πανεπιστήμων πατέρας, γιατί να μειώνεται ό θαυμασμός μας για τά μεγαλεία τής δημιουργίας, αν ανακαλύψουμε τόν τρόπο λειτουργίας της;

«Δοτὸς τῷ Κυρίῳ»

Δέν κινδυνεύει, λοιπόν, τό μεγαλεῖο τοῦ Δημιουργοῦ ἀπό τίς δικές μας ἀνακαλύψεις στά ἐργαστήρια τοῦ CERN ἢ στό ὅποιο ἐργαστήριο. Ἐμεῖς κινδυνεύουμε ἀνακαλύπτοντας τά μυστικά τῆς δημιουργίας μετά ὕβρεως νά τυφλωθοῦμε ἀπό τή λάμψη τους καί νά λατρέψουμε «τὴν κτίσιν παρὰ τὸν Κτίσαντα». Θά εἶναι τραγικό κυνηγώντας τό κατ'εὐφημισμὸ καλούμενο «σωματίδιο τοῦ Θεοῦ», νά στρέψουμε τά νῶτα μας στὸν ἴδιο τὸν Θεό. Ἄς εὐχηθοῦμε, κάτι πού δέν στάθηκαν ἱκανά νά μᾶς διδάξουν τά ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, νά μᾶς τό διδάξει τό κυνήγι μικροσωματιδίων μέσα στά σωθικά τῆς γῆς· τό ὅτι δηλαδή εἴμαστε γέννημα ὄχι τοῦ τίποτα οὔτε τῆς τύχης, ἀλλὰ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Τά δέ λαμπερά ὄντως ἐπιτεύγματα μας ἄς καταστοῦν τά ψίχουλα γνώσης πού θά μᾶς ὀδηγήσουν στά ἀθάνατα μονοπάτια τοῦ πάνσοφου Θεοῦ.

Δ. Καλογεράκη

Ἦταν ἡ ἕκτη ἐγκυμοσύνη της! Κι εἶχανε φτώχεια, μεγάλη φτώχεια! Μόλις εἶχε ξεπεταχτεῖ τό τελευταῖο παιδί της, πάνω πού σταμάτησε τὸν θηλασμό καί μποροῦσε νά βοηθήσει κι αὐτή μία στάλα στά χωράφια, ἦρθε ἡ ἐγκυμοσύνη...

- Κατερινιώ, πολύ σκεφτική σέ βλέπω!

Ἡ φωνή τῆς γειτόνισσας κι ἀγαπημένης φίλης της, τῆς ἔφερε δάκρυα στά μάτια καί τὴν κοίταξε μέ ἀπόγνωση.

-Μέ βρῆκε κακό, εἶπε καί δυνάμωσε τό κλάμα.

-Κακό; Τί κακό; Πές μου!

- Εἶμαι ξανά ἔγκυος! ἀπάντησε μέσα σέ λυγμούς ἡ Κατερίνα.

- Μπά σέ καλό σου καί μέ κοψοχόλιασες! Τό δῶρο τοῦ Θεοῦ θά τό πεῖς ἐσύ κακό; Ἄα, Κατερινάκι μου, δέν τό σκέφτηκες σωστά! Ἀντί νά χοροπηδᾷς ἀπό τή χαρά σου πού ὁ Θεός σέ ἔκρινε ἄξια νά σοῦ χαρίσει ἓνα ἀκόμα παιδί, ἐσύ κλαῖς καί ὀδύρεσαι;

Κοίταξε τή γειτόνισσα καί συνονόματή της ξαφνιασμένη ἡ Κατερίνα. Μέχρι τώρα, ἀπό τή στιγμή πού κατάλαβε πῶς ἦταν ἔγκυος χοροπηδοῦσε, νάι, χοροπηδοῦσε! Μά ὄχι ἀπό χαρά, ἀλλὰ γιατί κάπου ἄκουσε ὅτι ἂν χοροπηδᾷς καί σηκώνεις βάρη καί κάνεις βαρειές δουλειές, μπορεῖ τό μωρό νά πέσει ἀπό μόνο του.

- Καί πῶς θά τά βγάλω πέρα; Πές μου πῶς θά τά βγάλουμε πέρα;

Μόνο αὐτό τόλμησε νά πεῖ, γιατί τὴν ἀπάντηση τὴν ἤξερε κι ἀπό μόνη της. Ὅλα αὐτά τά χρόνια εἶχε δεῖ θαυμαστή τὴν παρουσία καί ἐπέμβαση τοῦ Θεοῦ στό σπίτι της. Εἶχε χειροπιαστά τά σημάδια τῆς φροντίδας του καί τῆς ἀγάπης του.

-Τί τέσσερα, τί πέντε Κατίνα μου; Βλέπεις, ὁ Θεός πού σοῦ πῆρε τό πρῶτο σου μωρό, σοῦ ἔδωσε ἄλλα τέσσερα καί τώρα θέλει νά σοῦ δώσει ἄλλο ἓνα! Θά κάνουμε ἐμεῖς κουμάντο στὸν Θεό;

Ἀπό κείνη τὴ μέρα ὡς τὴ μέρα πού γεννήθηκε ὁ τελευταῖος της γιός, ἡ Κατερίνα δέν ἔπαψε ποτέ νά λείι μέ πόνου πῶς δέν ἦταν ἄξια νά τῆς χαρίσει ὁ Θεός αὐτό τό παιδί γιατί σκέφτηκε νά τό ρίξει! Κι ὅταν ἦρθε Πνευματικός στό χωριό, ἔτρεξε νά πάει πρώτη γιὰ νά βγάλει ἀπό τὴν ψυχὴ της αὐτὴ τὴν ἁμαρτία. Καί καθὼς τό στερνοπούλι της μεγάλωνε καί γινόταν ἓνα χαριτωμένο παλληκάρι, πολλές φορές τὴν ἄκου-

σαν στή γειτονιά μά καί τά παιδιά της στό σπίτι νά λέει:

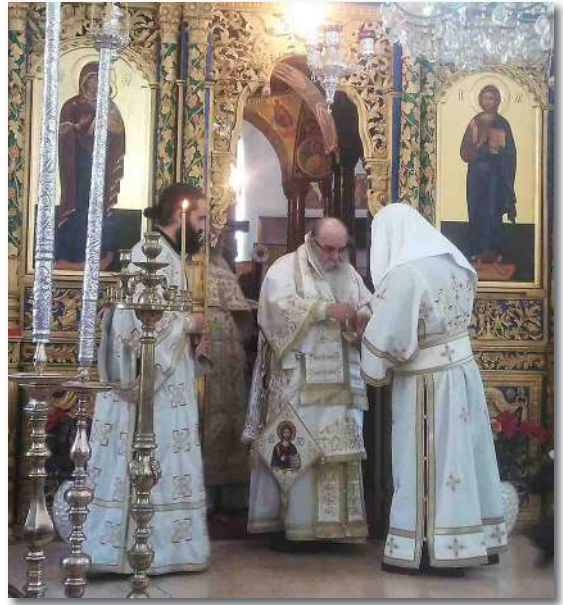
-Ύχ τό Βασιλούδι μου κι ήθελα νά τό ρίξω!

Κι έγινε αίτία ή γέννηση του μικρού γιου τής πιό φτωχής οικογένειας του χωριού νά γεννηθούν κι άλλα παιδιά. Άφου τό κράτησε ή Κατίνα, πήραν κι άλλες γυναίκες τό θάρρος καί τή δύναμη νά φέρουν στόν κόσμο τά δικά τους στερνοπούλια.

Καί ποιός μέσα στό χωριό δέν ήξερε αύτή τήν ιστορία; Ποιός δέν σκέφτηκε, καθώς ό μικρός Βασίλης μεγάλωνε ανάμεσά τους, πόσο δίκιο είχε ή θεία ή Κατίνα πού τρίς τήν ώρα έλεγε «άχ τό Βασιλούδι μου καί θά τό πετούσα»;

Καί πέρασαν 55 χρόνια από τότε κι οι δύο Κατερίνες έφυγαν για τόν κόσμο τόν άληθινό. Καί ή ιστορία ξεχάστηκε καί κανείς από τους χωριανούς δέν τήν κουβέντιαζε πιά. Μά οι φίλοι καί συνομήλικοι του Βασίλη ένιωθαν γι' αυτόν μία ιδιαίτερη αγάπη καί έκτίμηση. Καί πολλές φορές καθώς τόν έβλεπαν στό ψαλτήρι νά ψάλλει μέ τήν καθάρια καί δυνατή φωνή του έκαναν όλοι τήν ίδια σκέψη: Νά γινόταν ό Βασίλης ό παπάς του χωριού! Μά κανείς δέν είπε τή σκέψη του στόν άλλο, αλλά μυστικά εϋχονταν μία μέρα νά δώσει ό Θεός νά τόν δούνε παπά!

Νά γιατί είναι κατάμεστη ή έκκλησιά σήμερα! Τό μικρό χωριό είχε χαρά μεγάλη! Χαρά πού έφερνε δάκρυα καθώς σύσσωμοι όλοι μικροί καί μεγάλοι βροντοφώναζαν: «Άξιος, άξιος»! Καί σκούπιζαν τά μάτια μέ τά μαντήλια τους άντρες μέ λευκά μαλλιά πού δέν είχαν άξιωθει ως τώρα, ως στά γεράματά τους, νά ζήσουν μία Χειροτονία· πού δέν βρέθηκε ένας, γέννημα θρέμμα του χωριού, τόσα χρόνια νά θελήσει νά γίνει ιερέας. Καί σκούπιζαν

τά μάτια τους μέ τά μαντήλια τους γριές πού τόν καμάρωναν κάθε Κυριακή στό ψαλτήρι καί τόν αγαπούσαν σάν γιό τους. Μά σκούπιζαν διακριτικά τά μάτια τους μέ τήν ανάστροφη του χεριού τους κι οι νέοι του χωριού κι οι φίλοι του. Άκόμα καί τά μικρά παιδιά κοιτούσαν σαστισμένα καί δέν κουνιόντουσαν από τή θέση τους. Καταλάβαιναν πώς κάτι πολύ μεγάλο γινότανε.

Καί κάποιος μέσα στή μεγάλη τή χαρά καί τή συγκίνηση μουρμούρισε: «Που είναι ή θεία Κατίνα νά χαρεί! Που είναι νά πει άχ Βασιλούδι καί θά σέ πετούσα!».

Καί τό μουρμούρισμά του θαρρείς καί έγινε μήνυμα πού μεταδόθηκε σιγά σιγά από καρδιά σέ καρδιά κι έφτασε καί στήν καρδιά καί στή σκέψη του νέου διακόνου πού έκφωνώντας τήν όμιλία τής χειροτονίας του μέ δάκρυα είπε: «Άναπαύου, μάνα Κατερίνα... οι προσευχές σου έπιασαν τόπο»!

Κι εγώ λέω: «Άναπαύου, μάνα Κατίνα, εκείνο τό παιδί πού άφησες τότε νά ζήσει έγινε παπάς καί θά σέ μνημονεύει. Άναπαύου γιατί τό στερνοπούλι σου δέν είναι πιά τό Βασιλούδι σου, αλλά ό πατήρ Βασίλειος!».

E.B.

Σχόλιο στην έπικαιρότητα

«Καινούρια» Ίστορία...

Δέν θά μπορούσε νά λείπει τό μάθημα τής Ίστορίας από τίς αλλαγές πού προωθούνται στόν χώρο τής πολύπαθης παιδείας μας. Μετά τά Θρησκευτικά, αλλά καί τίς «καινοτόμες» δράσεις τής περιφημής πλέον Θεματικής Έβδομάδας στά Γυμνάσια, τό Ίνστιτούτο Έκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ) κατέθεσε πρόταση μέ αλλαγές γιά τό μάθημα τής Ίστορίας από τήν Γ΄ Δημοτικού ἕως τήν Α΄ Λυκείου. Φυσικά τό περιτύλιγμα γι' αὐτές τίς αλλαγές εἶναι καί πάλι «φανταχτερό» καθώς, ανάμεσα στά ἄλλα, προωθείται ἡ «βιωματική κατανόηση τοῦ παρελθόντος» μέ χρήση «σύγχρονων ἐκπαιδευτικῶν μεθόδων» καί φυσικά ἡ «πολυπολιτισμική διάσταση τής Ίστορίας». Οἱ αλλαγές πού προτείνονται ὅμως εἶναι ριζικές καί γιά τόν λόγο αὐτό προκαλοῦν ἀπό τήν πρώτη στιγμή προβληματισμό καί ἀντιδράσεις, τόσο ἀνάμεσα στόν ἐκπαιδευτικό, ὅσο καί στόν ἐπιστημονικό κόσμο.

Ἡ κυριότερη ἀλλαγὴ ἔχει νά κάνει μέ τήν ἀλλαγὴ τοῦ συστήματος κατὰ τό ὁποῖο ἡ Ίστορία διδασκόταν σέ τρεῖς κύκλους, ἀνά βαθμίδα ἐκπαίδευσης, ἡ Ἀρχαία, ἡ Βυζαντινὴ καί ἡ Νεώτερη Ίστορία. Ὡς πρῶτο ἄκουσμα, ἡ παραπάνω ἀλλαγὴ φαίνεται θετική, καθώς θά μπορούσε νά δώσει τή δυνατότητα γιά ἐμβάθυνση σέ κάποιες περιόδους τής Ίστορίας ιδιαίτερα στίς μεγαλύτερες τάξεις τοῦ Λυ-

*Ὅ,τι εἶστε, μὴν ξεχνάτε,
δεν εἶστε ἀπὸ τα χέρια σας
μονάχα, ὄχι. Χρωστάτε,
καὶ σε ὅσους ἦρθαν, πέρασαν,
θα ῥθούνε, θα περάσουν.
Κριτές, θα μας δικάσουν
οἱ ἀγέννητοι, οἱ νεκροί.*

Κωνστὴς Παλαμῆς
Ἐπίσκοπος Ἀθηνῶν

κείου. Ὅπως ἐπισημαίνει ἡ Πανελληνία Ένωση Φιλολόγων (ΠΕΦ) ὅμως, ἀποτελεῖ πρόβλημα τό γεγονός ὅτι μέσω αὐτῆς τῆς ἀλλαγῆς δίνεται πολὺ μεγαλύτερη ἔμφαση στή Νεώτερη Ίστορία εἰς βάρος τῆς Ἀρχαίας καί τῆς Βυζαντινῆς. Ἰδιαίτερα αὐτὴ ἡ τάση εἶναι ἔντονη στό Δημοτικό καθώς στήν Δ΄ τάξη ἡ Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Ίστορία, πού διδασκόταν μέχρι τώρα, ἀντικαθίσταται ἀπὸ τήν «οἰκογενειακὴ» καί «τοπικὴ» ἱστορία, ἐνῶ στήν Ε΄ ἀντικαθίσταται ἡ Βυζαντινὴ Ίστορία ἀπὸ τὴ συρρικνωμένη συνεξέταση τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς καί Βυζαντινῆς Ίστορίας. Ἐδῶ βέβαια δημιουργοῦνται καί παιδαγωγικῆς φύσης προβλήματα διότι, ὅπως ἐπισημαίνει καί ἡ Ἑλληνικὴ Ἐταιρεία Φιλολόγων, «ἔχει σωρευθεῖ στήν ὕλη μιᾶς μόνον Τάξης ἡ διδασκαλία τοῦ κύριου κορμοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Ίστορίας (Προϊστορία, Ἀρχαία, Ρωμαϊκὴ καί Μεσαιωνικὴ), διάρκειας 3.500 ἐτῶν». Ὅσο γιά τό Λύκειο, στήν Α΄ καί στή Γ΄ Λυκείου προβλέπεται νά διδαχθεῖ ἡ Νεώτερη Ίστορία, ἐνῶ στή Β΄ θέματα καί ἀπὸ τίς τρεῖς περιόδους τῆς Ἑλληνικῆς Ίστορίας.

Φαίνεται πάντως ὅτι ἡ ὑποβάθμιση αὐτῆς τῆς Ἀρχαίας καί τῆς Βυζαντινῆς Ίστορίας δέν εἶναι τυχαία, ἀλλὰ ἐντάσσεται σέ μία εὐρύτερη στόχευση τῶν εἰσηγητῶν τοῦ νέου Προγράμματος Σπουδῶν γιά τήν Ίστορία. Αὐτό γίνεται ξεκάθαρο

από τό γεγονός ότι άκόμη καί στό Γυμνάσιο, όπου συνεχίζου νά διδάσκονται οί παραπάνω περίοδοι, δίνεται περισσότερη έμφαση στην Εύρωπαϊκή καί τήν Παγκόσμια Ιστορία, καθώς στόχος τών άλλων είναι επί λέξει «νά ένταχθεϊ ή έλληνική ιστορία στό πλαίσιο τής εύρωπαϊκής καί παγκόσμιας» καί επιπλέον «νά άρθεϊ ή πρωτοκαθεδρία τής πολιτικής ιστορίας καί νά δοθεϊ έμφαση στην κοινωνική καί πολιτισμική ιστορία (ιστορία τής εργασίας, ιστορία τοϋ φύλου, ιστορία τής παιδικής ήλικίας κτλ.)». Πώς όμως θά ένταχθούν τά κοινωνικά καί πολιτισμικά γεγονότα σε ιστορικό πλαίσιο, άν οί μαθητές άγνοούν τά βασικά γεγονότα καί τίς χρονικές περιόδους; Από τά παραπάνω φαίνεται ότι δέν είναι υπερβολική ή παρατήρηση τής ΠΕΦ πού άναφέρεται σε «χρηστική καί ιδεοληπτική ιστορία», καθώς σύμφωνα μέ τό προτεινόμενο Πρόγραμμα Σπουδών «κάθε εκπαιδευτικός μπορεί νά διδάσκει ό,τι τοϋ είναι άρεστό καί σύμφωνο μέ τίς ιδεολογικές καί πολιτικές του άπόψεις».

Άναπόφευκτο λοιπόν είναι, άνάμεσα στα άλλα, νά υποβαθμίζεται καί ή μελέτη τής Έπανάστασης τοϋ 1821. Έτσι, προτείνεται στην ΣΤ΄ Δημοτικού νά συρρικνωθεϊ ή διδασκαλία τής Έλληνικής Έπανάστασης, καί νά άποτελεϊ άπλως ένα υποκεφάλαιο σε μία από τίς 5 διδακτικές ένότητες μέ τίτλο «Η έποχή τών έθνικών κρατών» καί έναν από τούς 10 θεματικούς φακέλους μέ τίτλο «Οί άνθρωποι τής Έπανάστασης καί οί άνθρωποι στην Έπανάσταση». Μάλιστα άναφέρεται ότι θά δοθεϊ «έμφαση κυρίως στις κοινωνικές καί πολιτισμικές αλλαγές καί λιγότερο στην έξέταση συγκεκριμένων προσώπων καί γεγονότων». Μέ άπλά λόγια,

τά στρατιωτικά γεγονότα καί οί πρωταγωνιστές τής Έπανάστασης θά παραλειφθούν ή θά άναφερθούν μέ συντομία. Κατά τόν ίδιο τρόπο, ή μελέτη τής Έπανάστασης τοϋ 1821 στην Γ΄ Γυμνασίου θά γίνεται σε συνδυασμό μέ άλλες επαναστάσεις τοϋ 18ου-19ου αιώνα, όπως τή Γαλλική καί τήν Άμερικανική.

Προκύπτει βέβαια τό έρώτημα πώς θά καλλιεργηθεϊ ή έθνική συνείδηση καί ταυτότητα τών μαθητών, άν ένα τόσο σημαντικό κεφάλαιο τής Έλληνικής Ιστορίας, ή Έπανάσταση τοϋ 1821, υποβαθμίζεται καί δίνεται τόσο μεγάλη έμφαση στην παγκόσμια ιστορία έναντι τής ελληνικής; Η άπάντηση τής έπιτροπής στην εύλογη αυτή άπορία είναι ότι «θέλουμε πολίτες μέ ιστορική σκέψη καί συνείδηση». Όπως έπισημαίνει ή ΠΕΦ όμως, «πρώτιστο μέλημα τής Πολιτείας είναι ή διαμόρφωση πολιτών μέ ιστορική σκέψη καί έθνική συνείδηση, παράλληλα μέ τήν ιστορική». Έπίσης άντιφατική καί προβληματική είναι ή άναφορά τοϋ Προγράμματος Σπουδών σε «πλουραλιστική καί άνεκτική έθνική ταυτότητα», καθώς υποβαθμίζεται σαφώς καί σ' αυτήν ή διαμόρφωση έθνικής ταυτότητας. Η πολυπολιτισμικότητα δέν μπορεί νά είναι ό κυρίαρχος στόχος τοϋ μαθήματος τής Ιστορίας. Μετά από τά παραπάνω δέν πρέπει νά μās προξενεί έντύπωση ότι οί προωθούμενες αλλαγές άπασχόλησαν καί τά τουρκικά ΜΜΕ, πού πλέκουν τό έγκώμιο τοϋ Υπουργοϋ Παιδείας καί τών καθηγητών πού είναι υπεύθυνοι για αυτές. Φαίνεται ότι ή «καινούρια» Ιστορία πού προωθούν έχει πλέον στόχους πολύ διαφορετικούς άπ' ό,τι μέχρι τώρα...

Π. Μητσόπουλος

Συζητώντας τὰ γεγονότα...

Ἐχθροί καί φίλοι

Ἄν καί περνοῦμε μία ιδιότυπη κατοχική περίοδο· ἂν καί τὰ τρία Μνημόνια ἔχουν δεσμεύσει τὰ λιμάνια, τὰ ἀεροδρόμια, τή δημόσια περιουσία μας· ἂν καί ζοῦμε ταπεινωμένοι πλέον ἐλέω (ἂν διαθέτουν τέτοιο) τῶν δανειστῶν μας, συμβαίνουν πού καί πού κάποια γεγονότα πού μᾶς θυμίζουν ὅτι εἴμαστε Ἕλληνες σάν ἐκείνους τούς προγόνους μας. Ἕλληνες πού μιλάει μέσα τους ἡ πατρίδα. Ἕλληνες πού πάνω ἀπό τό συμφέρον, τό κέρδος, τή φήμη, τήν ἀνάδειξη βάζουν τό φιλότιμο καί τό ἔθνικό συμφέρον! Μέ δυό λόγια, μᾶς θυμίζουν πῶς εἶναι οἱ ἄνθρωποι πού ἀξίζουν τό ὄνομά τους, πού ξέρουν σέ ἀνύποπτες ὥρες νά κρατοῦν τό ὕψος τους!

Αὐτό πέτυχαν τὰ κορίτσια τῆς Ἐθνικῆς Χάντμπολ, πού ἀποσύρθηκαν ἀπό τό EURO 2017 ἀντιδρώντας στήν ἐμμονή τῶν σκοπιανῶν ἀντιπάλων τους νά χρησιμοποιοῦν γιά τόν ἑαυτό τους τό ὄνομα «Μακεδονία». Ὅσο γιά τήν ἀπόφαση τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ὀμοσπονδίας τοῦ Χάντμπολ νά ἀποβάλλει ἀπό τή διοργάνωση τήν Ἐθνική μας, ἐπιβεβαιώνει πόσο ἐχθρικοί εἶναι κι οἱ φίλοι μας ἀκόμη.

Χαῖρε, ὦ χαῖρε, λευτεριά!

Ὁ Ἐθνικός μας Ὕμνος πιά θά εἶναι μόνο ἓνα τραγούδι πού θά μαθαίνουν καί θά λένε τὰ παιδιά μας στίς ἐθνικές γιορτές.

Ἄν καί οὔτε τότε προβλέπεται ἔπαρση σημαίας στά Δημοτικά Σχολεῖα. Μᾶλλον, λοιπόν, τό μόνο πού θά ξέρουν τὰ παιδιά καί οἱ νέοι τῆς Ἑλλάδας θά εἶναι ὁ ἦχος τοῦ Ἐθνικοῦ μας Ὕμνου, ὅπως θά τόν ἀκοῦν στίς ἀθλητικές διοργανώσεις τήν ὥρα τῆς ἀπονομῆς τῶν μεταλλίων. Κι ἔτσι δέν θά νιώσουν ποτέ τό ἱερό ρίγος πού σέ διαπερνᾷ κάθε φορά πού τραγουδᾷς καί ταυτόχρονα συνειδητοποιεῖς ὅτι ἡ ἐλευθερία σου εἶναι «ἀπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά»...

Φτωχή Ἑλλάδα!!! Πόσο φτωχά κάνεις τὰ παιδιά σου!!! Κι αὐτή τή φτώχεια δυστυχῶς κανένα «δανεικό» καί καμιά «ἐπένδυση» δέν μπορεῖ νά τήν ἀντιμετωπίσει.

Ὅσο εἶναι καιρός!

Πίσω ἀπό τή σημαία καί τήν κλήρωση τῶν σηματοφόρων, στό νέο Προεδρικό Διάταγμα, ὁ στόχος ἦταν ἡ πρωινή προσευχή στά Δημοτικά. Ἀπό τόν προηγούμενο Ὑπουργό Παιδείας εἶχε ἀκουστεῖ τό προανάκρουσμα. Τώρα ἡ κατάργησή της προσπάθησε νά περάσει ὡς τετελεσμένο γεγονός.

Τουλάχιστον ἐδῶ ὅμως ἔκανε χρήση τῆς ἐξουσίας του ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας. Καί εἶναι πρὸς τιμὴν του. Ἡ ἐπέμβαση του ἀκύρωσε τὰ πονηρά σχέδια.

Δάσκαλοι, σύλλογοι γονέων καί διδασκόντων ὅμως ὀφείλουν νά πάρουν τὰ μέ-

Συζητώντας τὰ γεγονότα...

τρα τους. Ἡ προσευχή στό σχολεῖο πρέπει νά ἀναζωογονηθεῖ. Νά πάρει τό πραγματικό καί οὐσιαστικό νόημά της. Νά καταλαβαίνουν τὰ παιδιά τί καί γιατί τό κάνουν. Νά γίνει ἀναπόσπαστο κομμάτι τῆς καθημερινῆς τους ζωῆς ἢ ἐπικοινωνία μέ τόν Θεό καί ἡ ἐκζήτηση τῆς θείας βοήθειας. Τότε χίλιοι νόμοι νά τούς τήν ἀπαγορεύσουν δέν πρόκειται νά τήν ἐγκαταλείψουν. Ὁ Δανιήλ προτίμησε τὰ λιοντάρια ἀπό τό νά πάψει νά προσεύχεται. Ἄς ἀναστήσουμε νέους Δανιήλ στά σχολεῖά μας! Ὅσο εἶναι ἀκόμη καιρός!!!

Τί θά πεῖ «ἀγάπη»!

Εἶναι μερικές ὥρες στή ζωή τοῦ ἀνθρώπου πού ὅσο πιο δύσκολες εἶναι τόσο περισσότερο ἀποκαλύπτουν τό μεγαλεῖο του! Ἦταν δύσκολη ἡ ὥρα τοῦ σεισμοῦ στή Λέσβο τόν περασμένο Ἰούνιο γιά ὄλους, ἀλλά περισσότερο γιά τή 15χρονη Σοφία. Μόνη της στό σπίτι της, στό χωριό Βρίσα, μέ τὰ τρία ἀδελφάκια της ἔνωσε τόν τρόπο νά τήν κυριεύει. Νίκησε ὅμως τόν φόβο ἢ ἀγάπη της! Ξεπερνώντας κι αὐτό τό ἔνστικτο τῆς αὐτοσυντήρησης μπήκε καί ξαναμπήκε στό σπίτι πού κατέρρευε βγάζοντας πρῶτα τήν ἄρρωστη 11χρονη ἀδελφή της στήν ἀγκαλιά της καί μετά τὰ 9χρονα δίδυμα ἀδελφάκια της. «Ὅταν ἀγαπᾶς πολύ κάποιον, ἔχεις τή δύναμη νά κάνεις τὰ πάντα», ἀπάντησε στούς ἀπορημένους γιά

τήν τόλμη της δημοσιογράφου. Τόσο μικρή κι ὅμως ξέρει τί θά πεῖ ἀληθινή ἀγάπη. Αὐτή τήν ἀγάπη πού ἔφερε ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ στόν κόσμο: «μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τήν ψυχὴν αὐτοῦ θῆ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ» (Ἰω 15,13).

Δίκτυα ἢ δίχτυα;

Εἶναι τό αἶσθημα τῆς κοινωνικῆς ἀπομόνωσης πού ὀδηγεῖ στή χρήση τῶν μέσων κοινωνικῆς δικτύωσης ἢ εἶναι τὰ κοινωνικά δίκτυα πού ἐπιτείνουν τήν κοινωνική ἀπομόνωση; Οἱ ἐρευνητές τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Πίτσμπουργκ μελέτησαν τή συχνότητα ἑνασχόλησης τοῦ χρήστη μέ τὰ κοινωνικά δίκτυα σέ σχέση μέ τήν κοινωνική ἑνσωμάτωσή του. Τὰ συμπεράσματα πού προκύπτουν ἀναφέρουν πώς ὅσο πιο συχνή εἶναι ἡ χρήση τῶν ἠλεκτρονικῶν κοινωνικῶν δικτύων, τόσο μεγαλύτερη εἶναι ἡ πιθανότητα τῆς κοινωνικῆς ἀποξένωσης. Σύμφωνα μέ τόν ἐπικεφαλῆς τῆς ἔρευνας Δρ Μπράιαν Πρίμακ, «μολονότι φαίνεται πώς τὰ μέσα κοινωνικῆς δικτύωσης παρέχουν τίς εὐκαιρίες γιά νά γεμίσουν τό κοινωνικό κενό τῆς σύγχρονης ζωῆς καί νά μᾶς φέρουν πιο κοντά, τελικά, ὅπως δείχνει ἡ νέα μελέτη, μάλλον αὐτή δέν εἶναι ἡ λύση πού οἱ ἄνθρωποι προσδοκοῦν». Μήπως τὰ κοινωνικά δίκτυα γίνονται δίχτυα πού παγιδεύουν τούς χρήστες στό κενό τους;

ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ 2017

Ἡ κοινή ζωή στήν Κατασκήνωση, μέ βάση καί ρυθμιστή τόν νόμο τοῦ Εὐαγγελίου καί πρότυπο τήν ἐκκλησιαστική ζωή, στεγάζει τήν ἱεραποστολική ἐργασία τῆς προηγούμενης χρονιάς καί ἀρδεύει μυστικά τή χρονιά πού ἀκολουθεῖ. Μ' αὐτή τή βεβαιότητα ἡ Ἀδελφότητά μας ἐπιτέλεσε καί φέτος τό ἱερό ἔργο τῆς Κατασκήνωσης.

Καρδιές ζεστές καί χέρια πολλά κοπιάζουν καί προσευχές καρδιόβγαλτες στηρίζουν αὐτή τήν ἱερή διακονία. Τά μικρά κατασκηνωτόπουλα μεγάλωνουν, γίνονται στελεχάκια καί στελέχη πού διακονοῦν μέ ἐνθουσιασμό τά μικρότερα ἀδέλφια. Χαρά, ἐνθάρρυνση καί περίσσια εὐλογία νά ὑπηρετοῦν τό ἔργο ψυχές πού βλάστησαν ἀπό αὐτό.

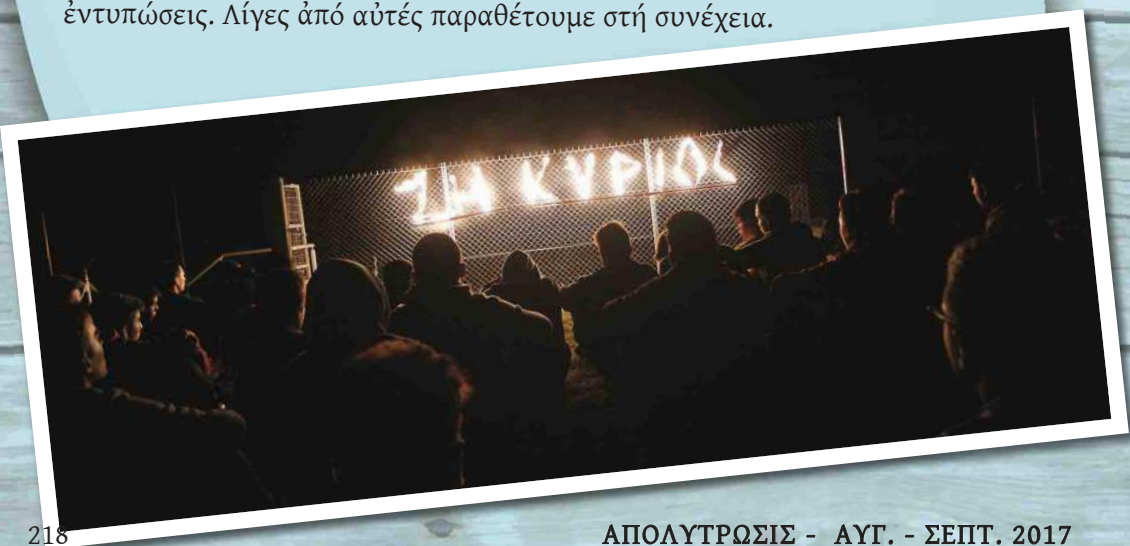
Ἡ φετινὴ γενικὴ ὄνομασία «Ζῆ Κύριος» ἐνέπνευσε καί ἐνθάρρυνε στελέχη καί παιδιά γιά μία ζωή ὀλοψυχῆς ὑπακοῆς στό θέλημα τοῦ Θεοῦ μέσα στή ζωντανή του παρουσία. Στούς χαλεπούς καί σκοτεινοὺς καιρούς, ἐλπίδα μας μοναδική καί ἀναφαίρετη εἰρήνη ὁ ζωντανός Θεός μας, πού μᾶς προσφέρεται μέσα στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας.

Στίς ἐγκαταστάσεις τῆς Καστανούσας ἀπό τίς 23 Ἰουνίου μέχρι τίς 7 Αὐγούστου λειτούργησαν μαθητικές περίοδοι γιά ἀγόρια Δημοτικοῦ, Γυμνασίου καί Λυκείου, μία περίοδος γιά φοιτητές καί δύο περίοδοι ἀνδρῶν.

Στίς κατασκηνώσεις τῆς «Χριστιανικῆς Ἐλπίδος» στά Ἄνω Ποροῖα ἀπό τίς 15 Ἰουνίου μέχρι τίς 13 Αὐγούστου λειτούργησαν πέντε τριήμερα κυριῶν, τρία τμήματα ἐπιστημόνων καί περίοδοι γιά κορίτσια Δημοτικοῦ, Γυμνασίου, Λυκείου καί γιά φοιτήτριες.

Ἡ πατρική εὐλογία τοῦ οἰκείου Ποιμενάρχου Σεβασμιωτάτου Μακαρίου ἀποτελεῖ δύναμη καί ἐνθάρρυνση στή διακονία μας.

Πλούσια βιώματα, ἱερές χαρές, μυστικές ἀποφάσεις θησαυρίζονται στίς καρδιές μικρῶν καί μεγάλων κατασκηνωτῶν καί ἀναζωπυρώνουν τήν ἐπιθυμία γιά τόν ὠραῖο ἀγῶνα. Τό κατασκηνωτικό ἡμερολόγιο γεμίζει ἀπό ἐντυπώσεις. Λίγες ἀπό αὐτές παραθέτουμε στή συνέχεια.

ΚΑΣΤΑΝΟΥΣΑ

Δοξασμένο ἄς εἶναι τό ὄνομα τοῦ Κυρίου, πού μᾶς ἀξίωσε γιά ἄλλη μία χρονιά νά ἀπολαύσουμε τήν εὐλογία τῆς Κατασκηνώσεώς του. Πέντε χρόνια λειτουργίας μετράει φέτος ἡ νέα Κατασκήνωση τῆς Ἀδελφότητάς μας στήν Καστανούσα Σερρῶν καί εἶναι ἀλήθεια ὅτι πέρα ἀπό τίς ἀλλαγές πού βλέπουμε νά ἔχουν γίνει στή διαμόρφωσή της, εἶναι -δόξα τῷ Θεῷ- πολλές καί οἱ ἀλλαγές πού βλέπουμε νά συντελεῖ ἡ ἴδια ἢ κατασκήνωση στίς ψυχές τῶν κατασκηνωτῶν!

Τό πρόγραμμά της καί φέτος πλούσιο καί οἱ πνευματικές εὐκαιρίες ἀμέτρητες! Παιχνίδια πολλά, καινούργια καί συναρπαστικά, τά ὅποια σέ συνδυασμό μέ τά τραγούδια καί τά συνθήματα πού φωνάζαμε σέ κάθε εὐκαιρία γέμισαν τήν καρδιά μας μέ χαρά καί ἐνθουσιασμό.

Οἱ πορεῖες στό βουνό, τά καινούργια μονοπάτια, τά πανέμορφα τοπία ἀλλά καί οἱ νύχτες κάτω ἀπό τόν ἕναστρο οὐρανό ὅπου μάθαμε γιά τούς γαλαξίες καί τό σύμπαν πού μᾶς περιβάλλει, ξεδίπλωσαν μπροστά στά μάτια μας τό μεγαλεῖο της φύσης καί γέμισαν τίς καρδιές μας μέ εὐγνωμοσύνη πρὸς τόν πανάγαθο Δημιουργό! Αὐτή τήν εὐγνωμοσύνη ἐκφράζαμε τήν ὥρα τῆς προσευχῆς μπροστά στόν Ἐσταυρωμένο, κάτω ἀπό τόν μεγάλο πλάτανο, δοξολογώντας Τον γιά τίς τόσες δωρεές του καί ἐναποθέτοντας ὅλες τίς ἀγωνίες μας στά ματωμένα χέρια του. Ξεχωριστή ἢ εὐχαριστία καί ἡ δέησή μας γιά τούς μικρούς καί μεγάλους δωρητές πού συντέλεσαν ὥστε νά φθάσει τό ἔργο μέχρις ἐδῶ.

Ἀκόμη, οἱ συναντήσεις μέ τόν ἀρχηγό, τά ποικίλα θέματα πού μᾶς ἀνέπτυσε ὁ ἴδιος ἢ ἐκλεκτοί καλε-

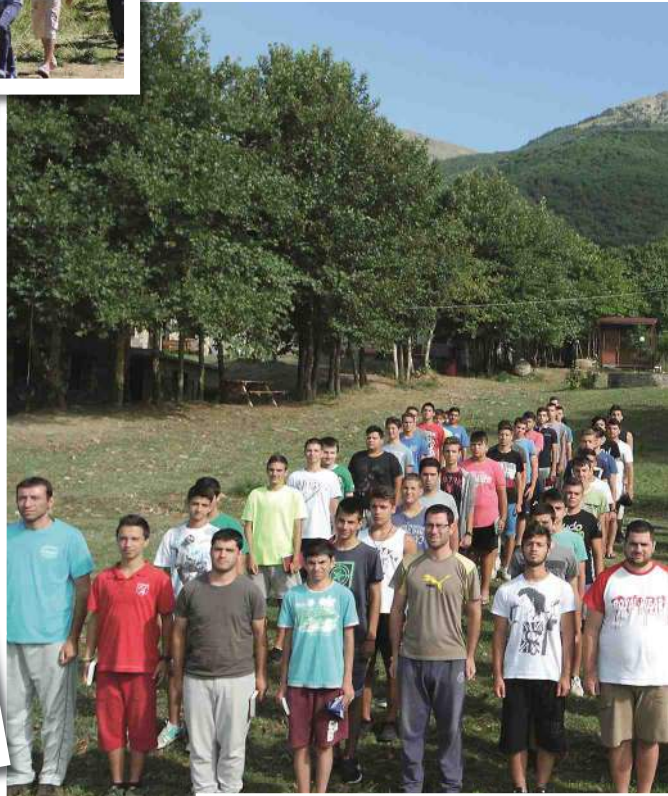
σμένοι και κυρίως ή μυστηριακή ζωή, οί άγρυπνίες, οί ήμέρες πνευματικής άσκησης μās βοήθησαν νά νιώσουμε τήν παρουσία τού ζωντανού Κυρίου, και νά πάρουμε αποφάσεις γιά τήν υπόλοιπη ζωή μας. Μέ άλλα λόγια, ή κατασκήνωση πέτυχε και φέτος τόν τριπλό σκοπό της: τήν άσκηση, τήν ψυχαγωγία και τήν καλλιέργεια. Άς εύχόμαστε στόν Κύριο, μέ τίς προσευχές τών διδασκάλων μας Στεργίου και Παυσανία, οί όποιοι μέ πολύ κόπο θεμελίωσαν τό έργο και τώρα κοντά Του δέονται γι' αυτό, ή κατασκήνωση νά πραγματώνει πάντοτε τόν άγιο και ιερό σκοπό της.

Πέτρος Τρικούπης

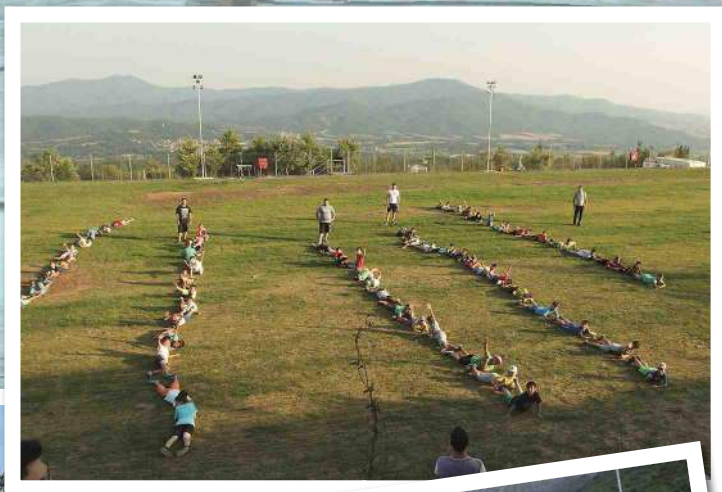

Ζη ὁ Κύριος,
τόν βλέπω
Ἀναστημένο...

Ζῆ ὁ Κύριος,
μαζί Του
ζῶ κι ἐγώ

ΑΝΩ ΠΟΡΟΪΑ

Πώς τήν περίμενα αυτή τή μέρα για νά έρθω κοντά σου, πολυαγαπημένη Κατασκήνωση στά «ΠοροΪα»! Άπό πολύ μικρή άκουγα τή μαμά, τή γιαγιά καί τή θεία νά μιλάνε για σένα! Ήταν όλα υπέροχα: άγώνες στό γήπεδο, παιχνίδια καί διαγωνισμοί, “waterland”, ώραϊες κατασκευές... Άναρίθμητες οί στιγμές πού χάρηκα κοντά σου!!! Τί νά σοῦ πρωτογράψω... για τήν άγάπη τής όμαδάρισσας, τό νόστιμο φαγητό, τά πολλά τραγούδια καί τούς χορούς ή για τά όμορφα θέματα πού μάς έκαναν οί κυρίες; Τό θέμα πού μοῦ έκανε έντύπωση ήτανε αυτό για τήν έργατικότητα. Ή δουλειά είναι χαρά όταν τήν κάνεις μέ μεράκι! Δέν θά ξεχάσω ποτέ αυτές τίς μέρες! Σ' ευχαριστώ!

Ευ. - Μ., Δημοτικό

Ἡ ἀγαπημένη μας Κατασκήνωση εἶναι πανέμορφη. Ἡ μεγαλύτερη ὀμορφιά της εἶναι τὰ φωτεινά πρόσωπα τῶν στελεχῶν καί τὰ χαμογελαστά παιδιά της. Τά στελέχη ὑπηρετοῦν μέ μία ἀγάπη ἀκούραστη καί ἐμεῖς τὰ παιδιά συμμετέχουμε σέ ὄλο τό πρόγραμμα μέ ἕναν ἐνθουσιασμό ἀπίστευτο! Κανείς δέν πλήττει καί κανείς δέν κουράζεται στήν Κατασκήνωση. Ἄν ρωτᾶτε πῶς, θά σᾶς ἀπαντήσουμε: Ζῆ Κύριος! Ζῆ Κύριος κάθε στιγμή ἐδῶ! Ἰδιαίτερα χαιρόμαστε τίς πρωινές συναντήσεις στό φυσικό ἀμφιθέατρο, τήν ὥρα τοῦ τραγουδιοῦ καί τῆς βραδινῆς προσευχῆς. Ἐχωριστή εὐλογία κάθε χρόνο, ἡ ὥρα πού συμπυκνώνει ὄλα τὰ ἱερά μηνύματα τῆς κατασκήνωσης: ἡ εὐκαιρία τῆς ἐξομολόγησης! Ὡρα οὐρανοῦ πού χαράχτηκε στήν καρδιά μου καί μέ ὠθεῖ γιά ἀγώνα δυναμικό!

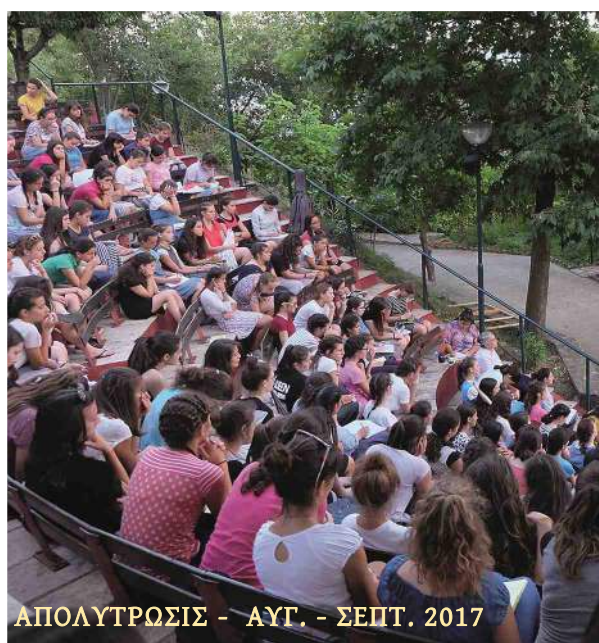
Α. Π., Γυμνάσιο

Πόση χαρά χωρᾶ σέ μία μέρα;
 Ποιός μπορεί νά τή μετρήσει στίς ὥρες
 τῆς προσευχῆς, στή μελέτη τοῦ θείου
 λόγου, μά καί στά παιχνίδια, στίς πο-
 ρεῖες, στό κοινό φαγητό; Ἀλλά καί πό-
 ση χαρά χωρᾶ σέ μία νύχτα; Κάτω ἀπ'
 τόν ἕναστρο οὐρανό ὄμορφο τραγούδι,
 βραδινή προσευχή, πνευματική συζή-
 τηση, ἀδελφική ἐπικοινωνία... Οἱ μέ-
 ρες καί οἱ νύχτες τῆς Κατασκίνωσης
 ξεδιψοῦν τή νιότη μας μέ χαρά οὐρά-
 νια καί ποτίζουν μυστικά τή ζωή μας
 ὅλη τή χρονιά.

Τή φετινή περίοδο τοῦ Λυκείου
 σφράγισε ἡ ξεχωριστή εὐλογία πού εἶ-
 χαμε νά προσκυνήσουμε τά ἱερά λεί-
 ψανα τῆς ἁγίας Μαρίας στόν καταλυ-
 κτικό Ἑσπερινό τῆς γιορτῆς της. Αἰ-
 σθανθήκαμε τήν Ἁγία πιά κοντά μας,
 τή νιώσαμε ἀνάμεσά μας καί ζητήσαμε
 μέ θέρμη τήν πρεσβεία της γιά τόν ἀ-
 γώνα μας.

N. K., Λύκειο

Μπορεί κάποιες από έμας νά βρεθήκαμε στην Κατασκήνωση πολύ νωρίτερα, διακονώντας μικρές καί μεγάλες κατασκηνώτριες, αλλά -όπως κάθε χρόνο- ή λαχτάρα γιά τή δική μας περίοδο δυναμωνε όσο πλησίαζαν οί μέρες. Τί στ' αλήθεια μπορεῖ νά συγκριθεῖ μέ τά αδελφικά χαμόγελα ἀγαπητῶν προσώπων, μέ τά γέλια καί τίς γεμάτες ἐνθουσιασμό φωνές τους;

Δέκα μέρες στήν εὐλογημένη αὐτή πλαγιά καί ἀμέτρητες ἀφορμές καί κίνητρα νά δουλέψουμε στόν ἑαυτό μας, στή σχέση μας μέ τούς ἄλλους καί τόν Θεό. Νά ἀφήσουμε πίσω δυσκολίες, προβλήματα, νά παραμερίσουμε τούς «ὀγκόλιθους», πού μᾶς ἐμποδίζουν νά δοῦμε τήν παρουσία τοῦ Ζωτανοῦ Θεοῦ στή ζωή μας· νά ἀπολαύσουμε τήν ξεγνοιασιά τῶν νεανικῶν μας χρόνων.

«Οἱ νέοι διψοῦν γιά ἀπαντήσεις», γι' αὐτό καί στίς καθημερινές μας συναντήσεις, ἰδίως στήν πρωινή μας μελέτη, ἡ συζήτηση ξεπερνοῦσε σέ χρόνο τό κυρίως θέμα πού ἀναπτυσσόταν. Σάν νά βρεθήκαμε στούς Φιλίππους μαζί μέ τή Λυδία καί τούς πρώτους ἀδελφούς μας χριστιανούς, μελετήσαμε τήν πρὸς Φιλιππησίους ἐπιστολή μέ χαρά καί προσοχή, φέρνοντας τά μηνύματά της καί στή δική μας ζωή. Τό στυλό «ἔτρεχε» πάνω στό χαρτί, ὥστε νά φυλάξει ὅσο πιστότερα γίνεται τά κυριότερα σημεῖα, πού θά ἀποτελέσουν ὑπενθύμιση γιά ἐγρήγορη ὅπου κι ἄν βρεθοῦμε τό χειμῶνα.

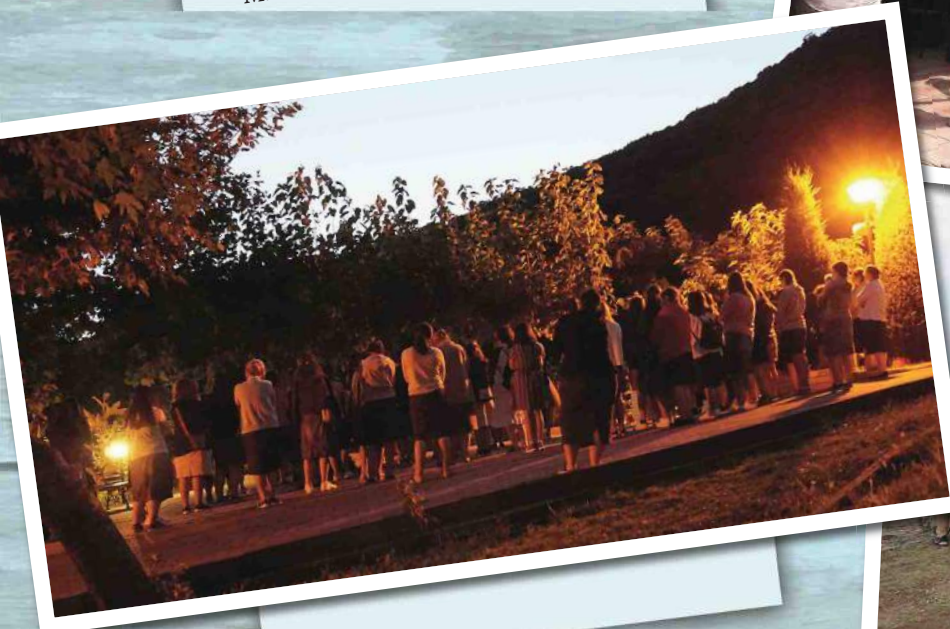
«Τά “πρέπει” τοῦ Θεοῦ νά γίνουν δικά μου “ΘΕΛΩ”», διαβάζω σέ ἐκείνες τίς σημειώσεις μου, καί πιο πάνω: «Θά προσπαθῆσω νά Σέ συναντήσω, Κύριε, νά βιώσω τή ζωντανή Σου παρουσία»... Δόξα τῷ Θεῷ γιά ὅσα ζήσαμε καί φέτος! Τώρα μένει μέ τή χάρη Του οἱ ἀποφάσεις νά γίνουν πράξεις...

«Ἀπελεύθερη», Φοιτήτριες

Στήν καταπράσινη πλα-
για ενός βουνοῦ, ὅπου ὁ οὐ-
ρανός ἐνώνεται μέ τή γῆ,
ὅπου ἡ εὐλογία τοῦ Κυρίου
εἶναι διάχυτη, γεύονται οἱ ψυ-
χές μας ἐνδυνάμωση, ἀνάταση
καί φώτιση σέ ὅλα τά ἐπίπεδα:
ψυχικό-ψυχολογικό καί κυρίως
πνευματικό. Λίγες οἱ κατασκηνωτι-
κές μέρες γιά τά μέλη τῶν κύκλων
μά πλούσιες σέ ἐρεθίσματα καί μη-
νύματα. Νιώθω τήν ἀνάγκη ἀμέ-
τρητες φορές νά ἐκφράσω τήν εὐ-
γνωμοσύνη μου στόν Θεό πού ὀδή-
γησε τά βήματά μου ἐδῶ. Τά πνευ-
ματικά ὄπλα πού προσφέρθηκαν
νά τά βάλω στήν καρδιά μου καί νά
τά κάνω πράξη στήν καθημερινό-
τητα καί στίς σχέσεις μου.
Μ. Τ.- Π., Σεμινάριο νεαρῶν μητέρων

Ἡ κατασκήνωση, τόπος συνάντησης μέ τόν Θεό. Μία καταφυγή καί ἕνας χῶρος πού ἀγγίζεις τόν Θεό στήν κάθε του γωνιά... Ἐδῶ ἀπό μικρό παιδί ὄνειρεύτηκα, ἐπιθύμησα καί τραγουδήσα τή χαρά μου! Ἐδῶ ἡ κάθε γωνιά, τό κάθε δέντρο, παγκάκι, κίосκι κρατάει -ιερό μυστικό- ἕναν ὕμνο, ἕνα τραγούδι, λίγα δάκρυα καί ψελλίσματα προσευχῆς. Ξέρεις ποιά γωνίτσα σέ ἀναπαύει, ποιά εἶναι κατάλληλη γιά περισυλλογή καί προσευχή. Σοῦ ἀρέσει νά τριγυρνᾷς στά μονοπάτια της ἰδίως τά βράδια, γιατί ἡ ψυχή ψάχνει μία ὥρα ἤσυχη καί σιωπηλή, μία ὥρα νά μιλήσει μόνη αὐτή μέ τόν Θεό της... ὧρες οὐρανοῦ, πού δέν θέλεις νά τελειώσουν...

Ὅταν ζῆς αὐτόν τόν Παράδεισο, ὄχι μόνο τοπικά ἀλλά καί τροπικά, τότε τόν κουβαλᾷς ὅπου κι ἄν εἶσαι καί θέλεις νά μοιραστεῖς τή χαρά σου μέ τούς γύρω σου! Νά τούς θυμίσεις κάτι ἀπό τόν οὐρανό τῆς κατασκήνωσης πού κρύβεται στά μάτια σου, κάτι ἀπό τή σφραγίδα τῆς παρουσίας Του, πού ἀχνοφέγγει στό χαμόγελό σου, κάτι ἀπό τήν ἀγάπη Του, πού πλημμυρίζει τήν καρδιά σου. Κάτι ἀπό τά μεγάλα πού πῆρες μέσα ἀπό τά μικρά πού μπορεῖς νά δώσεις... Ναί, κουβαλᾷς τήν κατασκήνωση, ὅταν τή ζῆς... Κι ἐμεῖς ἐπιθυμοῦμε μέσ στίς καρδιές μας γιά πάντα, Κύριε, νά ζῆς!

Ε.Χ., Ἐπιστημόνων

Κατασκήνωση, σ' εὐχαριστῶ!

Καλοκαίρι 2017. Ξεκίνησε πάλι ἡ Κατασκήνωση καί μαζί της ἐκεῖνο τό ὄμορφο «πήγαινε-ἔλα» τοῦ σπιτιοῦ μας! Σακκίδια καί βαλίτσες γεμίζουν κι ἀδειάζουν μέ τή σειρά!...

Τό πρόγραμμα τῆς Κατασκηνώσεως, ἀγοριῶν καί κοριτσιῶν, ἀναρτήθηκε στό σπίτι μας. Ἔτσι, παρακολουθοῦμε κι ἐμεῖς τό ἔργο αὐτό μέ τήν προσευχή μας. «Ἀπό τά μετόπισθεν θά συμμετέχετε ὅλοι!», μᾶς παρακινεῖ ἡ φωνή τοῦ μακαριστοῦ διδασκάλου μας Στεργίου Σάκου.

Περίοδος ἀνδρῶν, δημοτικοῦ, γυμνασίου, κυριῶν, λυκείου, σεμινάρια νεαρῶν μητέρων... οἱ περίοδοι κυλοῦν μιὰ-μιὰ κι ἐμεῖς στέλνουμε μηνύματα στόν Κύριο: «Στείλε ἀγγέλους, στείλε εὐλογίες, στείλε χαρά...».

Στήν περίοδο ὅμως τῶν φοιτητριῶν, ὁ σύζυγος καί τά παιδιά μας ἔστειλαν στήν Κατασκήνωση... ἐμένα! Καί τί θά μπορούσε νά προσφέρει μιὰ μητέρα καί νοικοκυρά στήν περίοδο αὐτή; Θά βοηθοῦσα σέ ὅ,τι γνωρίζω πολύ καλά: στήν κουζίνα καί τή λάτρα της! Βλέπεις, στήν Κατασκήνωση χρειάζεται καί τό φαγητό!

ἽΟλοι στήν οἰκογένεια μοῦ μηδένισαν κάθε ἐνδοιασμό, γιά νά φύγω ξένοιαστη!

- Νά πᾶς, μέ ἐνθάρρυνε ὁ σύζυγος.

ἽΑφοῦ δέν μπορούμε νά πᾶμε κι οἱ δύο, ἄς πάει τουλάχιστον ὁ ἕνας!

- Μαμά, μή νοιάζεσαι γιά μᾶς! Μαζί μέ τόν μπαμπά μιὰ χαρά θά τά καταφέρουμε! Πρέπει νά πᾶς! Δέν γίνεται μόνο νά παίρνεις ἀπό τήν κατασκήνωση... Πρέπει καί νά τῆς δώσεις κάτι!

ἽἜτσι, βρέθηκα ἀνάμεσα σέ 120 φοιτήτριες! Μπήκα στή λάτρα τῆς κουζίνας γιά νά διακονήσω τά παιδιά τοῦ Κυρίου μου!

Χαρούμενα πρόσωπα, λαμπερά μάτια, γλυκεῖες φωνές, τά παιδιά τοῦ Θεοῦ μετά ἀπό ἐξετάσεις καί τόσο κόπο γιά τίς σπουδές τους, ἀλλά καί μέ βαθύ τόν πόθο γιά ἀνανέωση! Κινήθηκα ἀνάμεσα τους γιά νά εἰσπνεύσω τόν δροσερό ἀέρα τῆς ἀγνῆς χαρᾶς τους καί τή φρεσκάδα τῆς νιότης τους πού τόσο ἄδολα χαρίζουν στόν Κύριο!

Καί τά στελέχη! Τό ἀρχηγεῖο! Θαύμασα τόν νεανικό ἐνθουσιασμό τῆς ἀργηχοῦ, νά πλησιάσει καί νά γνωρίσει τά παιδιά ἕνα-ἕνα γιά νά μεταγγίσει στάλα-στάλα τήν ἀγάπη της στόν Κύριο, πού τόσα χρόνια τρέφει τήν ἴδια! Ζωντανός ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ στά χέρια της νά ἀνακαινίσει τίς καρδιές! Θαύμασα τά στελέχη γιά τήν ἀμείωτη ὑπομονή τους! Σάν ἀκούραστες μητέρες χαρίζουν στά μικρά τους

ἀδέλφια αὐτό πού ἀνέστησε τίς ἴδιες: τή χαρά τῆς παρουσίας τοῦ ζωντανοῦ Κυρίου μας!

Κι ἐγώ; Τί νά κάνω γιά ὅλα αὐτά τά πρόσωπα; Θά προσφέρω μόνο πλυμένα δροσερά φροῦτα ἢ καλοκομμένη τή φρέσκια σαλάτα τους; Πρέπει κάτι νά δώσω κι ἐγώ στά παιδιά τοῦ Κυρίου πού ζητοῦν σ' αὐτόν τόν τόπο νά συναντήσουν τόν ζώντα Κύριο! Ἔτσι, σέ κάθε φροῦτο πού πλενόταν, ἔμπαινε καί μιὰ εὐχή: «Κύριε, ἔλεψε τό παιδί πού θά τό γευτεῖ!». Καί κάθε πιάτο πού περνοῦσε ἀπό τά χέρια μας καθαριζόταν μέ μιὰ εὐχή: «Κύριε, χάρισε στό παιδί Σου πού τό χρησιμοποίησε τήν παρουσία Σου!».

Κύλησαν οἱ ἡμέρες ἀνάμεσα στά παιδιά τοῦ Κυρίου καί στά στελέχη τους κι ἀντί νά δώσω ἐγώ, μοῦ ἔδωσαν αὐτά! Μοῦ ἔδωσαν καί πῆρα τή χαρά καί τή ζωντάνια τους, τήν καλή τους διάθεση καί τήν ἀνοιχτή τους καρδιά γιά κάθε τί θεϊκό!

Χαρούμενη γύρισα στό σπίτι μου! Ὁ κόπος εἶχε χαθεῖ καί μόνο ἡ καρδιά τραγουδοῦσε: «Ζῆ Κύριος, νικητής κι ἀναστημένος!».

- Λάμπεις, μαμά! παρατήρησε ἡ δεύτερη θυγατέρα μου.

- Ναί, ἀλλά ἔμεινες ἕξι ἡμέρες καί ὄχι πέντε, ὅπως μοῦ εἶχες ὑποσχεθεῖ... Ἐγώ τίς μετροῦσα μέ τά δαχτυλάκια μου..., παραπονέθηκε ἡ μικρότερη πού ἔμαθε πέρσι, στά προνήπια, νά μετράει!

- Δέν σέ ξεγέλασα, γλυκειά μου! τήν ἀγκάλιασα καί τήν ἀκούμπησα στά γόνατά μου γιά νά τή φιλήσω! Ἀπλῶς, ἔπρεπε κάτι νά δώσω κι ἐγώ στήν Κατασκήνωσή μας...

- Τελικά, παρατήρησε ὁ σύζυγος, φαίνεται ὅτι πάλι πῆρες ἀντί νά δώσεις! Πῶς ἔγινε αὐτό;

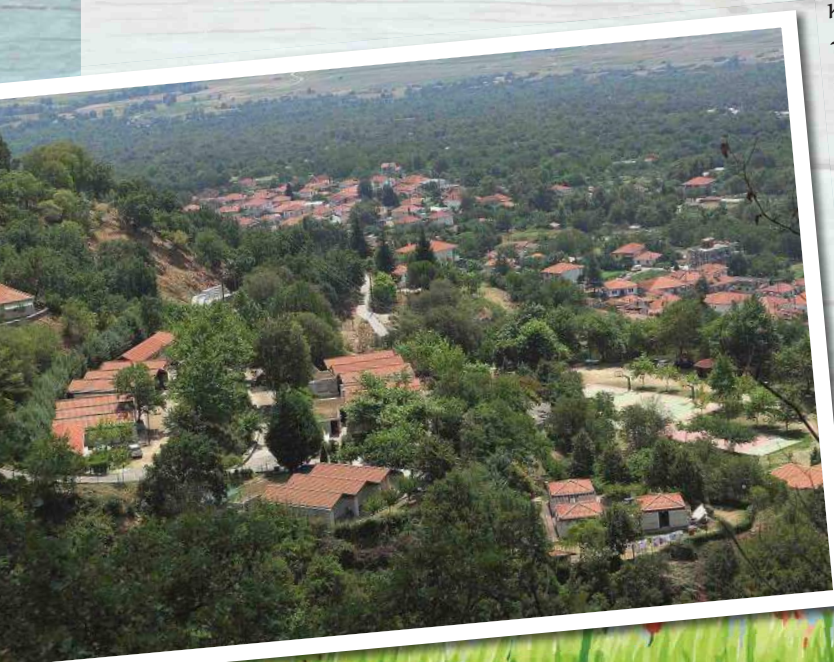
Κατασκήνωση!

Ἔχεις ἀναρίθμητους τρόπους νά χαρίζεσαι σέ ὅποιον σέ πλησιάζει! Ἀκόμα κι ὅταν προσφέρεται γιά νά σοῦ δώσει κάτι ἀπό τά δικά του, λίγο ἀπό τόν χρόνο του, λίγο

κόπο, ἐσύ πάλι θά βρεῖς τρόπο νά τοῦ δώσεις πολυτιμα δῶρα: τή χαρά σου, τή δροσιά σου, τήν ἐλπίδα σου, τήν ἀλήθεια ὅτι «ζῆ Κύριος» καί πῶς πάντα εἶναι δίπλα στό παιδί Του πού Τόν ἀγαπᾷ καί ἀγωνίζεται!...

Κατασκήνωση, σ' εὐχαριστῶ!

Χρ. Μ.-Δ.

Πρότυπος Βρεφονηπιακός Σταθμός Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ

Τμήματα: Βρεφικό - Μεταβρεφικό - Προνηπιακό

Γ. Μπαλόγλου 25 - Ξηροκρήνη - Θεσσαλονίκη Τηλ.:2310 554.698 www.apolytrosis.gr

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ «ΕΛΠΙΔΑ»

ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ - ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ - ΔΗΜΟΤΙΚΟ

Φίλυρο, Θεσσαλονίκη Τηλ.: 2310 67 87 45-6-7 www.apolytrosis.gr

Ταξίδι
στη γνώση και στην αρετή
με κέντρο
τον Χριστό
και την Ελλάδα

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
ΠΕΛΟΠΟΣ 7
54633 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ